

Varhaiskasvatuksen aloittaminen

Tessa Lauri

2025 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Varhaiskasvatuksen aloittaminen

Tessa Lauri
Sosionomikoulutus
Opinnäytetyö
Maaliskuu 2025

Tessa Lauri

Varhaiskasvatuksen aloitus

Vuosi

2025

Sivumäärä

43

Opinnäytetyö toteutettiin toiminnallisena kehittämismuotoisena työnä. Opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda konkreettinen aloituspaketti huoltajille lapsen varhaiskasvatuksen aloitukseen liittyen. Aloituspaketin on tarkoitus yhtenäistää perheille annettava tieto, kun kaikki saavat samat tiedot aloituspaketissa. Opinnäytetyön tavoitteena on saada aloituspaketin avulla huoltajille kaikki tarpeellinen ja oleellinen tieto varhaiskasvatuksen aloituksesta. Tavoitteena on myös kehittää omaa tietoisuutta varhaiskasvatuksen aloituksesta ja siihen vaikuttavista asioista. Toimeksiantajana toimi Sasin ja Heinijärven päiväkodit, jotka ovat Hämeenkyrön kunnan päiväkotiteja. Viitekehityksessä tarkastellaan varhaiskasvatustilannetta, huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä, varhaiskasvatuksen aloituskäytäntöjä sekä lapsen osallisuutta varhaiskasvatuksen aloituksen kannalta.

Aloituspakettia varten tehtiin kysely, joka toteutettiin Sasin ja Heinijärven päiväkotien huoltajille, joilla oli jo kokemusta varhaiskasvatuksen aloituksesta. Aineiston tulokset analysoitiin määrällisesti sekä laadullisesti. Määrällisesti analysoitiin vastaukset, jotka saatiin suoraan taulukkomuodossa. Avoimet vastaukset käytiin läpi laadullisena tutkimuksena ja aineisto käsiteltiin teemoittelun avulla. Aloituspaketissa hyödynnettiin näitä huoltajilta saatuja vastauksia. Aloituspaketti sisältää yleistä tietoa päiväkodista ja sen käytännöistä, esimerkkipäivän, listan mitä päiväkotiin tarvitsee mukaan sekä ryhmien yhteystiedot.

Aloituspaketista tuli selkeä ja tiivis kokonaisuus, jonka päiväkodit jakavat jatkossa varhaiskasvatuksen aloittavien lasten huoltajille. Aloituspaketti on tärkeä työväline, sillä sen avulla perheet saavat tarpeelliset tiedot tietoonsa. Jatkokehittelyehdotuksena voisi tehdä erillisen paketin perheille, jossa kerrotaan varhaiskasvatuksen aloituksesta yleisesti. Tämä paketti voisi olla luettavana Hämeenkyrön kunnan nettisivuilla.

Asiasanat: varhaiskasvatus, varhaiskasvatuksen aloitus, varhaiskasvatuksen aloituspaketti

Tessa Lauri

Starting early childhood education

Year	2025	Pages	43
------	------	-------	----

The thesis was conducted as a functional development project. The purpose of this functional thesis was to create a concrete information package for guardians, providing essential information about the start of early childhood education. The objective was to standardize the information shared with families, ensuring everyone receives the same details. Additionally, the thesis aimed to increase awareness of the early childhood education process and the factors influencing it. The clients were Sasi and Heinijärvi kindergartens, which are kindergartens in the Municipality of Hämeenkyrö. The theoretical framework examines early childhood education law, cooperation with guardians, early childhood education starting procedures and child participation when beginning the early childhood education.

A survey was conducted for the information package with the guardians of Sasi and Heinijärvi daycare centers who had prior experience with the start of early childhood education. The data was analyzed both quantitatively and qualitatively. The responses provided in table format were analyzed quantitatively. The open-ended responses were examined qualitatively, and the data was processed using thematic analysis. The information package utilized these responses obtained from the guardians. The information package includes general information about the kindergarten and its practices, an example day, a list of items needed for the kindergarten, and contact details for the groups.

The information package became a clear and concise package, which the kindergartens will distribute in the future to the guardians of children starting early childhood education. The information package is an important tool, because it allows families to receive the important information. As a suggestion for further development, a separate package could be created for families, providing generally information about the start of early childhood education. This package could be available for reading on the Municipality of Hämeenkyrö's website.

Keywords: early childhood education, starting early childhood education, information package for early childhood education

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Työelämäkumppani	7
3	Varhaiskasvatus	7
3.1	Varhaiskasvatusta määrittelevä laki ja perusteet	8
3.2	Varhaiskasvatuksen merkitys	9
3.3	Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö	10
4	Varhaiskasvatuksen käytäntö	11
4.1	Varhaiskasvatuksen aloituskäytännöt	12
4.2	Lapsen osallisuus varhaiskasvatuksen aloituksen kannalta	14
5	Opinnäytetyön toteutus	16
5.1	Tarkoitus ja tavoite	16
5.2	Kehittämistyön suunnitelma	17
5.3	Kehittämistyön toteutus	18
5.4	Menetelmällinen toteutus	19
6	Aineiston tulokset	20
6.1	Tulosten määrällinen tarkastelu	20
6.2	Laadullinen analyysi	23
7	Varhaiskasvatuksen aloituspaketti perheille	24
8	Kehittämistyön arviointi	26
9	Eettisyys ja luotettavuus	27
10	Pohdinta	28
	Lähteet	30
	Kuvat	32
	Taulukot	32
	Liitteet	33

1 Johdanto

Varhaiskasvatuksen aloittaminen on iso muutos, niin koko perheelle, kuin lapselle. Monelle varhaiskasvatuksen aloittavalle perheelle on suuri huoli, kuinka varhaiskasvatuksen aloitukseen tulisi varautua, mitä pitäisi pakata mukaan ja suurimpana kysymyksenä, kuinka lapsi tulee pärjäämään. Usein varsinkin ensimmäisen lapsen kohdalla huoltajat ovat hieman huolissaan, että ovatko varmasti pakanneet kaiken tarvittavan reppuun ja saavathan varmasti tietoonsa kaikki käytännön asiat.

Yhä nuoremmat lapset aloittavat varhaiskasvatuksen. Kelan ja THL:n tutkijat ovat tehneet tutkimuksen pienten lasten vanhemmille, jossa selvitettiin, milloin lapsi on valmis aloittamaan varhaiskasvatuksen. Perhevapaakysely 2022-tutkimuksessa 1,5-2-vuotias oli suurimman osan mielestä tarpeeksi vanha varhaiskasvatuksen aloitukseen. Erityisesti äitien suhtautuminen on muuttunut varhaiskasvatukseen liittyen, sillä hekin ovat valmiimpia laittamaan lapsensa aiemmin ulkopuoliseen hoitoon. (Kela 2023.)

Lapset reagoivat eri tavoin varhaiskasvatuksen aloitukseen. Persoonaa, ikä ja kehitystaso vaikuttavat lapsen reagointiin uudessa tilanteessa. Toiset lapset eivät reagoi erityisemmin ensimmäisien päivien aikana mutta saattavat myöhemmin huomata, että päiväkotiin on tultava joka päivä, joka saattaa aiheuttaa mielipahaa lapselle. Lapset sopeutuvat eri tahdissa varhaiskasvatuksen arkeen ja tässä kohtaa myös huoltajien tavalla toimia on merkitystä, sillä huoltajan tulisi luottaa varhaiskasvatukseen ja siellä oleviin työntekijöihin. (MLL 2024.)

Opinnäytetyön tarkoituksena on luoda konkreettinen aloituspaketti huoltajille lapsen varhaiskasvatuksen aloitukseen liittyen. Aloituspaketissa on yleistä tietoa varhaiskasvatuksesta ja tietoa kyseisen päiväkodin käytänteistä, joilla pyritään helpottamaan lapsen varhaiskasvatuksen aloitusta. Aloituspaketin on tarkoitus yhtenäistää perheille annettava tieto, kun kaikki saavat samat tiedot aloituspaketissa.

Opinnäytetyön tavoitteena on saada aloituspaketin avulla huoltajille kaikki tarpeellinen ja oleellinen tieto varhaiskasvatuksen aloituksesta. Tavoitteena on myös kehittää omaa tietoisuutta varhaiskasvatuksen aloituksesta ja siihen vaikuttavista asioista.

Tässä toiminnallisessa opinnäytetyössä kehittämisen tehtävänä on luoda ammatillinen tuotos toimeksiantajalle. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Sasin sekä Heinijärven päiväkodit. Opinnäytetyölle tarve tulee työpaikalta, sillä Heinijärven päiväkodilta puuttuu vallan aloituspaketti ja Sasin päiväkodin aloituspaketti on päivityksen tarpeessa. Aloituspaketin avulla saadaan jaettua kaikille uusille perheille tarvittavat tiedot varhaiskasvatukseen liittyen.

2 Työelämäkumppani

Työelämäkumppanina toimii Heinijärven sekä Sasin päiväkodit. Molemmissa päiväkodeissa on sama johtaja, varajohtaja sekä samat erityisopettajat. Heinijärven päiväkodissa ryhmiä on kolme. Ryhmät ovat jaettu iän mukaan, joten on 1-3-vuotiaiden ja 3-5-vuotiaiden ryhmät sekä 6-vuotiaiden ryhmä. Heinijärven koulu on samassa pihapiirissä ja tällä hetkellä koululaiset syövätkin samassa ruokalassa päiväkotilaisten kanssa. Heinijärven päiväkotona on Vihreä Lippu -päiväkotona, joten kestävä kehitys on toiminnan periaatteena. Lasten ja perheiden osallisuus on myös Heinijärvellä tärkeää, sillä lasten kasvua ja kehitystä tuetaan vanhempien kanssa yhteistyössä luoden lapsille turvallinen kasvuympäristö. Lähimetsät ovat ahkerasti retkeilyn kohteena sekä yhteistyötä tehdään lähiyhteisön, yritysten, maatilojen ja toimijoiden kanssa. (Hämeenkyrö 2023.)

Sasin päiväkodissa on 8-ryhmää, joista 5-6-vuotiaiden ryhmiä on tällä hetkellä kolme. Sasi on myös Heinijärven tapaan Vihreä Lippu -päiväkotona. Sasissa on useita metsäretkipaikkoja lähettyvillä, joissa kaikki ryhmät käyvät retkillä viikoittain. Sasissa aidatut pihat ovat isot sekä viihtyisät, joissa lapsilla on tilaa leikkiä ja tutkia. Eläinvieraita päiväkodissa käy usein työntekijöiden mukana sekä sovitusti perheiden kanssa. Sasin päiväkodissa on myös aktiivinen vanhempainyhdistys, joka järjestää erilaisia tapahtumia perheille. Vanhempainyhdistyksen kanssa myös neuvotellaan hankinnoista, joita päiväkodille toivotaan. (Hämeenkyrö 2023.)

3 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksesta puhuttaessa on tärkeää nostaa varhaiskasvatustilanne (540/2018), sillä se määrittelee mitä varhaiskasvatus on ja miten sitä toteutetaan. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, joka vaikuttaa myös varhaiskasvatuksen toteutukseen.

Kaikkia lapsia, eli alle 18-vuotiaita koskee Lasten oikeudet. Lasten oikeuksien sopimus on maailman ratifioituin ihmisoikeussopimus, johon Suomi on liittynyt elokuussa 1991. Lasten oikeuksien tärkein tavoite on turvata kaikille lapsille elämän perusedellytykset sekä turvallinen kasvuympäristö. (Suomen YK-liitto, 2025.)

Varhaiskasvatuksen merkitystä on ymmärretty paremmin, sen noustessa osaksi kasvatus- ja koulutusjärjestelmää. Tässä opinnäytetyössä halutaan nostaa varhaiskasvatuksen merkitystä lapsen kasvun ja kehityksen kannalta. Huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä käsitellään myös, sillä se on todella suuressa roolissa onnistuneen varhaiskasvatuksen aloituksen kannalta.

3.1 Varhaiskasvatusta määrittävä laki ja perusteet

Varhaiskasvatusta määrittelee varhaiskasvatustalaki (540/2018). Varhaiskasvatustalain (540/2018) 2 §:n mukaan varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta. Varhaiskasvatustalain (540/2018) 1 §:n mukaan varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito sekä avoin varhaiskasvatus. Varhaiskasvatustalain (540/2018) 10 §:n mukaan varhaiskasvatusympäristön tulee olla kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys sekä muut edellytykset huomioiden.

Varhaiskasvatustalain (540/2018) 5 §:ssä sanotaan, että kunnan velvollisuus on järjestää varhaiskasvatusta. Kunta voi ostaa palveluita yksityiseltä sektorilta. Yksityisen sektorin päiväkotiteja on esimerkiksi useilla palvelun tuottajilla. Niihin perheet voivat hakea kunnalta palveluseteliä, joilla kustantavat palvelua. Tässä opinnäytetyössä yhteistyötä tehdään Hämeenkyrön kunnan järjestämien päiväkotien kanssa.

Varhaiskasvatustalain (540/2018) 21 §:n mukaan on määritetty varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jonka mukaan paikalliset ja lasten varhaiskasvatussuunnitelmat laaditaan ja varhaiskasvatus toteutetaan. (Opetushallitus 2022, 7.)

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden avulla pystytään toteuttamaan koko maassa laadukasta ja yhdenvertaista varhaiskasvatusta. Perusteiden tarkoituksena on tukea ja ohjata varhaiskasvatuksen järjestämistä, toteuttamista ja kehittämistä. Valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelmien pohjalta tulee laatia paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma voi koskea niin päiväkotitoimintaa, perhepäivähoitoa, kuin avointa varhaiskasvatustoimintaa mutta toimintamuodoille voidaan laatia myös omat varhaiskasvatussuunnitelmat. Lain, asetusten ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tavoitteet ja sisällöt tulee olla paikallisissa suunnitelmissa, mutta niissä voidaan tarkentaa valtakunnallisia perusteita. Erityisesti suunnitelmissa tulee huomioida paikalliset erityispiirteet ja pedagogisen painotukset sekä lasten tarpeet. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman tekemiseen ja kehittämiseen tulee ottaa mukaan niin huoltajat, lapset kuin varhaiskasvattajat. (Opetushallitus 2022, 8-9.)

Varhaiskasvatus on tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polkua. Tavoitteena varhaiskasvatuksella on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä, edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Kaikkia lapsia koskevat yhtäläiset oikeudet, tasa-arvoisuus, yhdenvertaisuus, syrjimättömyys, moninaisuuden arvostaminen ja sosiaalinen osallisuus sekä yhteisöllisyys, jotka ovat varhaiskasvatuksen periaatteita. Varhaiskasvatuksessa panostetaan erityisesti pedagogiikkaan. (Opetushallitus 2022, 10-12.)

Pedagogiikka tarkoittaa suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa lasten hyvinvoinnin sekä oppimisen toteutumiseksi. Varhaiskasvatus on kokonaisuus, joka muodostuu henkilöstön, lasten ja ympäristön vuorovaikutuksesta, jossa kasvatus, opetus ja hoito muodostavat kokonaisuuden. Jotta pedagogiikka on laadukasta, tulee varhaiskasvattajien ymmärtää miten lasten oppimista ja hyvinvointia voidaan edistää. (Opetushallitus 2022, 22-23.) Pedagogiikka on siis osana jokapäiväistä toimintaa.

Lapset oppivat kokonaisvaltaisesti leikkien, liikkuen, tutkien, erilaisia työtehtäviä tehden, itseään ilmaisten sekä taiteisiin perustuvassa toiminnassa. Lapset havainnoivat ja tarkkailevat ympäristöään sekä jäljittelevät toisten toimintaa oppiakseen uutta. Leikki on avainasemassa lapsen kokonaisvaltaisessa kehityksessä ja hyvinvoinnissa. Leikin kautta lapset oppivat sekä omaksuvat tietoa. Pedagogisesti ajatellen leikki on erittäin merkityksellisessä asemassa oppimisen kannalta. (Opetushallitus 2022, 40-42.)

3.2 Varhaiskasvatuksen merkitys

Suomalainen päivähoitojärjestelmä on kehitetty alkujaan työssäkäyvien vanhempien lapsia varten. Oleellista oli, että lapsilla oli turvallinen hoitopaikka työpäivien ajan. Ajan kuluessa päivähoito on muuttunut merkitykselliseksi varhaiskasvatukseksi. Tutkimuksia on tehty aktiivisesti, jotta varhaiskasvatustieteellinen tieto on lisääntynyt ja sen merkitystä ymmärretään paremmin. (Ahonen & Roos 2021, 10-11.)

Tutkimustiedon perusteella on havaittu, että lapset hyötyvät laadukkaasta varhaiskasvatusohjelmasta. Varhaiskasvatus sijoitettiin vuonna 2013 opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alle, jonka myötä varhaiskasvatuksen asema on vakiintunut osaksi kasvatus- ja koulutusjärjestelmää. Sen on todettu luovan vahvaa pohjaa lapsen oppimiselle sekä auttavan lasta niin emotionaalisesti, sosiaalisesti ja kognitiivisesti. Varhaiskasvatuksella on huomattu olevan vaikutusta myös positiivisesti nuoruus- ja aikuisikään saakka. Erityisesti myönteisiä vaikutuksia on ollut lasten ja nuorten impulsiivisen käyttäytymisen ehkäisyssä. Sosioekonomisesti heikoimmista lähtökohdista tulevilla lapsilla ja nuorilla on huomattu positiivisia vaikutuksia koulun alkaessa, kun he ovat saaneet hyvää varhaiskasvatusta. Varhaiskasvatuksen laatuun vaikuttaa sensitiivinen, osaava ja koulutettu henkilökunta sekä laadukas toimintakulttuuri. (Hujala & Turja 2011, 13-15; Koivula, Siippainen & Eerola-Pennanen 2022, Varhaiskasvatus valloittaa.)

Varhaiskasvatuksen aloitusikä on selvitetty Kelan Perhevapaakyselyssä, joka toteutettiin 10-33-kuukautta vanhojen lasten vanhemmille. Kyselyn vastausten perusteella todettiin, että 1,5-2 vuotta on sopiva ikä varhaiskasvatuksen aloitukseen. Varhaiskasvatukseen suhtaudutaan myös kyselyn mukaan positiivisesti, joka varmasti vaikuttaa huoltajien päätökseen, että aloitetaanko lapsi varhaiskasvatuksen vai hoidetaanko lasta kotona. (Kinnunen, Saarikallio-Torp, Lammi-Taskula, Miettinen & Närvi 2025.)

Varhaiskasvatus sijoittuu elämänkaaren näkökulmasta merkitykselliseen ajanjaksoon, sillä lapsuudessa fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen oppiminen ja kehitys ovat nopeimmillaan. Varhaiskasvatuksen myötä lapset rakentavat myös vuorovaikutussuhteita ja keskinäisiä vertaisuuhteita erityisesti leikin kautta. Nykyään ajatellaankin, että varhaiskasvatus on kaikkien lasten oikeus ja mahdollisuus. Varhaiskasvatuksessa lapsilla on yhdenvertaiset oikeudet kasvaa, kehittyä, ja oppia laadukkaassa sekä turvallisessa ympäristössä. (Koivula, Siippainen & Eerola-Pennanen 2022, Varhaiskasvatus valloittaa; Ahonen & Roos 2021, 10-11.)

3.3 Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 3§:ssä mainitaan tavoitteiden kohdassa kymmenen, että huoltajien kanssa tulee tehdä yhteistyötä tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi. Huoltajaa tulee myös tukea kasvatustyössä. Varhaiskasvatuslain (540/2018) 20§:ssä kerrotaan, että huoltajilla tulee olla mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa lapsen varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Lapsen elämään tuo jatkuvuutta sekä turvallisuutta huoltajan ja henkilöstön välinen yhteistyö. Yhteistyö on oleellista, sillä yhteinen kasvatustehtävä perheiden ja henkilöstön välillä luo lapsen kannalta mielekkään kokonaisuuden. (Opetushallitus 2022, 35-36.)

Opetushallituksen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022), on kohta Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö (35-36). Siellä mainitaan, että huoltajien ja henkilöstön tavoitteena on sitoutua lasten terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Varhaiskasvatuksessa tulisi olla luottamuksellinen, tasa-arvoinen ja kunnioittava ympäristö kasvatusyhteistyölle. Arvot, tavoitteet ja vastuut tulee keskustella läpi henkilöstön ja huoltajien kanssa. Perheiden moninaisuus, lasten yksilölliset tarpeet ja huoltajuuteen liittyvät kysymyksen tulee huomioida. Tarvittaessa voidaan ottaa tulkki käyttöön, jotta varmistetaan molemminpuolinen ymmärrys. (Opetushallitus 2022, 35-37.)

Lapsen päivittäiset kuulumiset tulee jakaa huoltajien kanssa. Myönteiset ja kannustavat viestit lapsen kasvusta ja kehityksestä ovat erityisen tärkeitä. Huoltajien ja henkilöstön on tärkeää havainnoida lapsen päivittäisiä toimintoja turvataksaan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin. Siirtymistilanteissa, kuten päiväkodin aloituksessa ja lapsen vaihtaessa päiväkotia on erityisen tärkeää huolehtia hyvästä yhteistyöstä. Siirtymätilanteissa tulee pohtia, miten voidaan tukea parhaalla mahdollisella tavalla lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Hyvä yhteistyö perustuu henkilöstön ja huoltajien väliseen arvostavaan kohtaamiseen. Luottamukselliseen yhteistyöhön tarvitaan kunnioittava vuorovaikutus sekä molemmin puolinen aktiivisuus lapsen kuulumisten vaihdossa. (Opetushallitus 2022, 35-37; Opetushallitus 2025.)

Lapselle kaikkein suotuisinta on, kun kaikki hänen elämänpiiriinsä kuuluvat ihmiset ja ympäristöt toimivat sujuvassa yhteistyössä. Tämä vaatii avointa ja tasavertaista yhteistyötä kaikilta osapuolilta. (Ahonen & Roos 2021, 32-33.) Laadittaessa varhaiskasvatussuunnitelmaa on

tärkeää keskustella huoltajien kanssa rehellisesti ja avoimesti. Kehityksen ja oppimisen tukea suunniteltaessa ja toteuttaessa yhteistyö korostuu. Haastavissa tilanteissa luottamuksellinen ilmapiiri mahdollistaa yhteistyön. Huoltajilla tulee olla mahdollisuus toiminnan ja kasvatustyön tavoitteiden suunnittelussa ja kehittämisessä. Yhteistyöhön käytetään tieto- ja viestintäteknologiaa. Yhteistyötä tehdessä saattaa parhaassa tilanteessa huoltajat verkostoitua toisiin huoltajiin, joka vahvistaa yhteisöllisyyttä. (Opetushallitus 2022, 35-37; Opetushallitus 2025.)

Varhaiskasvatustalain (540/2018) 7 §:ssä on monialainen yhteistyö ja kehittäminen. Varhaiskasvatusta toteutetaan monialaisessa yhteistyössä niiden tahojen kanssa, joihin on luontevaa tehdä yhteistyötä. Yhteistyötä tehdään esimerkiksi muihin opetuksesta, liikunnasta, kirjastosta ja kulttuurista vastaavien tahojen kanssa. Varhaiskasvatuksesta tehdään yhteistyötä lastenneuvolan, lastensuojelun, muiden terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden toimijoiden kanssa. Tahojen yhteistyöllä tuetaan lapsen hyvinvointia ja sitä kautta koko perheen hyvinvointia. Mikäli jollakin taholla herää huoli lapsesta tai perheestä, korostuu yhteistyön merkitys tahojen välillä. Neuvolaan yhteistyötä tehdään laajojen terveystarkastusten yhteydessä, jotka ovat lapsen täyttäessä puolitoista vuotta sekä neljä vuotta. Varhaiskasvatuksen henkilöstö kertoo oman arvion lapsen kehityksestä ja hyvinvoinnista. Huoltajien tulee allekirjoittaa suostumus, jotta varhaiskasvatuksesta saadaan lähettää lasta koskevat tiedot neuvolaan. (Opetushallitus 2022, 36-37; Opetushallitus 2025.)

4 Varhaiskasvatuksen käytäntö

Varhaiskasvatuksen aloituskäytännöt ovat tämän opinnäytetyön aiheen kannalta tärkeässä roolissa, sillä teoriatietoa tarvitaan aloituspaketin tekemisessä. Lapsen ja perheen tulee saada riittävästi aikaa tutustumiseen, jotta aloituksesta jää onnistunut kokemus.

Lapsen osallisuutta käsitellään varhaiskasvatuksen aloituksen kannalta, sillä lapsen mielipide ja toiveet tulee kuulla myös varhaiskasvatuksen aloitukseen liittyen. Lapselle on tärkeää luoda olo, että hänen toiveillaan ja mielipiteillään on myös merkitystä.

4.1 Varhaiskasvatuksen aloituskäytännöt

Varhaislapsuudessa suuri muutos on, kun lapsi siirtyy kodista ulkopuoliseen hoitoon. Varhaiskasvatuspaikan hakemiseen vaikuttaa usein päiväkotikokemukset, joita saattaa kuulla tuttava-perheiltä tai sosiaalisesta mediasta. Valintoihin vaikuttaa henkilökunta, hoitopaikan ympäristö ja lapsen tarvitsema yksilöllinen huomiointi. Tärkeimmäksi kriteeriksi on koettu varhaiskasvatuksen henkilökunta, jolla on aito kiinnostus työhönsä ja lapsiin sekä myönteisyys ja avoimuus koko perhettä ajatellen. Siirtymävaiheen suunnitteluun käytetty aika kertoo huoltajien koke-masta merkityksellisyyden tunteesta siirtymävaihetta kohtaan. Suunnittelun jälkeen varhaiskasvatuspaikkaa tulee hakea neljä kuukautta ennen aloitusta. Työllistyminen, opinnot, koulu-tus sekä muutto opintojen tai työn vuoksi riittää syyksi, että paikkaa haetaan vasta kahta viik-koa aiemmin. (Hujala & Turja 2020, Eheä kasvunpolku - haaste yhteistyölle; Opetushallitus 2025.)

Varhaiskasvatuksen aloituksen tuntumassa sovitaan tutustumiskäyntejä päiväkotiin. Kasvatus-yhteistyö ja huoltajien osallisuus alkaa rakentumaan tutustumisilla ja yhteisillä keskusteluilla lapsen hoitoon ja kasvatukseen liittyvistä ajatuksista, kysymyksistä, huolista, tunteista ja odotuksista. Kehityspsykologisen teorian mukaan kiintymyssuhteen tulee olla pysyvää, jotta turvataan lapsen terve kehitys. Pienelle lapselle on siis merkitystä, että hoitajasuhteet ovat pysyviä ja yksilöllisiä. Lapsella on kiintymyssuhde huoltajiinsa mutta hoitopäivien aikana tulee myös vahvistaa kiintymyssuhteita uusiin kasvattajiin. Tutustumistilanteessa huoltajan läsnäolo on tärkeää, sillä lapsi luo uutta suhdetta kasvattajiin huoltajan avulla. (Hujala & Turja 2020, Eheä kasvunpolku - haaste yhteistyölle.)

Lapsen oppimiselle luo merkittävän pohjan varhainen hoiva, huoltaja-lapsi-suhde sekä huolta-jan herkkyys lapsen tarpeille. Kiintymyssuhdeteoria sekä relationaaliset teoriat ovat omakasvattajatoiminnan taustalla, sillä niiden mukaan lapsen kehitys tapahtuu kiinteissä ja lämpi-missä vuorovaikutussuhteissa. Omakasvattajatoimintaa voidaan käyttää varhaiskasvatuksen aloituksessa, jonka ajatuksena on, että lapselle on nimetty oma kasvattaja, joka on perheen ja lapsen apuna. Omalla kasvattajalla tulisi olla riittävästi aikaa kohdata perhe sekä lapsi varhaiskasvatuksen aloituksen kynnyksellä ja tutustumiseen käytettäisiin erityistä huomiota. (Hu-jala & Turja 2020, Varhaispedagogiikan kehityspsykologinen perusta.)

Omakasvattajamallia on muokattu nykypäivänä vastuukasvattajuuteen, jonka avulla sovitaan lapselle yksi vastuugarhaiskasvattaja. Vastuukasvattajuudella saadaan kerrottua perheille yksi varhaiskasvattaja, joka on ainakin alussa vastuussa enemmän heidän lapsestaan. Omakasvat-tajamalliin verraten, vastuukasvattajuudessa saadaan luotua paremmat mahdollisuudet lap-selle, että hän saa tutustua kaikkiin kasvattajiin jouhevammin. Omakasvattajamallia on kriti-soitua nimenomaan sen takia, että siinä on kiinteät pienryhmät tietyn kasvattajan kanssa. Tämä tilanne saattaa johtaa siihen, että lapsi ei pysty rakentamaan kaikkiin kasvattajiin

hyvää luottamussuhdetta. Vastuukasvattajamallilla saadaan toteutettua pienryhmätoimintaa vaihtuvilla ryhmillä mutta lapsen asioista huoltajiin päin vastaa yksi kasvattaja. Varhaiskasvatuksen opettajalla on vastuu pedagogisesta toiminnasta, jolloin kaikilla huoltajilla tulee olla yhtäläinen oikeus tavata varhaiskasvatuksen opettajaa. Näin ollen vastuukasvattajuudessa siihen pystytään vastaamaan paremmin, kuin omahoitajamallissa. (Ahonen & Roos 2021, 38-41.)

Tutustumisjakson päiväkotiin tulisi olla noin kaksi viikkoa, jotta lapsi ehtii muodostamaan turvallista suhdetta kasvattajiin. Huoltajan kasvatuksellinen tieto on erittäin tärkeää ja sitä tulee jakaa kasvattajan kanssa tutustumisen yhteydessä. Kasvattaja jakaa tietonsa lapsesta koko tiimille. Huoltajalla on tutustumisen yhteydessä mahdollisuus kysyä ja kartoittaa käsitystään varhaiskasvatuksen arjesta. Lapsen varhaiskasvatusprosessin onnistumisen kannalta on edellytyksenä, että huoltaja luottaa jokaiseen tiimin jäseneseen ja ymmärtää heidän vastuunsa kaikista lapsista. Lapsen sekä huoltajien kannalta on huomattu, että lempeä siirtyminen varhaiskasvatukseen on kaikkien edun mukaista. Siirtymätilanteen onnistuminen on yhteydessä lapsen sopeutumiseen uuteen arkeen. (Hujala & Turja 2020, Eheä kasvunpolku - haaste yhteistyölle; Ahonen & Roos 2021, 31-32.)

Tutustumisjakson jälkeen lapsi on päässyt näkemään uudet kasvattajansa, päiväkodin rutiinit, toiset lapset sekä fyysiset tilat, joissa arki tulee pyörimään. Tutustuminen edistää kasvattajan taitoja tulkita lapsen tunteita, joka taas auttaa eroahdistukseen sekä lapsen stressin lievittämiseen. Huolellisesti suunniteltu ja valmisteltu aloitus kannattelee onnistumisen kokemuksen kautta lapsen ja huoltajan tarpeita tunteikkaassa elämänvaiheessa. Työntekijöiden näkökulmasta on taas helpompaa ottaa lapsi aamulla vastaan, kun lapsi on saanut riittävästi aikaa sopeutumiseen. Huoltajien osallisuutta mietittäessä, on myös merkityksellistä, että suhdetta heihin on saatu rakentaa rauhassa. Alkuvaiheessa keskusteluyhteyden tulee olla tiivistä kasvattajien ja huoltajien välillä. Kuulumisia tulee vaihtaa niin lapselle tärkeistä tapahtumista kuin vaikeuksista. Myöhemmin näihin voidaan palata ja tarkastella tilannetta lapsen ja huoltajan kanssa. (Hujala & Turja 2020, Eheä kasvunpolku - haaste yhteistyölle; Ahonen & Roos 2021, 31-32.)

Hämeenkyrössä tutustumiskäyntejä on yksilölliset tarpeet huomioiden vaihteleva määrä. Osa tarvitsee enemmän ja toiset vähemmän aikaa tutustumiseen. Kaikille kuitenkin suositellaan tutustumista. Aloituskeskustelu pidetään päiväkodissa, kun päiväkotielämää on jo jonkin verran takana. Keskustelu pidetään huoltajien kanssa ja siinä käydään läpi perheen toiveita ja ajatuksia. Keskustelusta toivotaan myös saatavan tärkeää tietoa lapsen tavoista ja tottumuksista, kuten päivärytmistä. Huoltajilla on tilaisuus kysyä mieltä askarruttavia kysymyksiä sekä saada uutta tietoa hoitopaikasta. (SivLa 2024, 15-16.)

Päiväkodissa lapselle tutun kasvattajan olisi hyvä olla pienemmän pienryhmän kanssa alkuun, jotta lapsen yksilölliset tarpeet pysyvyyteen, yksilöllisyyteen ja turvallisuuteen pystytään

luomaan paremmin. Pikkuhiljaa luodaan suhdetta toisiin kasvattajiin, sillä lapsen tulee hyväksyä myös muut kasvattajat. Hyvin suunniteltu ja tuettu siirtymävaihe on pohjana lapsen tuleville siirtymille myöhemmässä vaiheessa. Huoltajille onnistunut aloitusvaihe tarjoaa konkreettista osallisuuden tunnetta lapsen varhaiskasvatuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. (Hujala & Turja 2020, Eheä kasvunpolku - haaste yhteistyölle.)

Päiväkotiin jäädessä tulee lapselle luoda turvallinen tunne. Suru ja ikävä saattavat olla läsnä päiväkotiin jäädessä ja silloin on hyvä hoivata lasta, jos hän sitä haluaa. Huoltajille viikuteetaan ja kerrotaan, että hänet tullaan kyllä hakemaan kotiin. Turvaa lapselle voi tuoda huoltajien kuva tai äidintuoksuinen paita. Näiden avulla pidetään yllä lapsen ja huoltajan välistä kiintymyssuhdetta. Lapselle saattaa tuoda turvaa myös oma lokero tai naulakko paikka, missä hän voi säilyttää tärkeitä tavaroita, joita ei voi ryhmään tuoda. Lokero tai naulakkopaikka saattaa toimia lapselle paikkana, johon hän saa mennä hetkeksi rauhoittumaan, jos siltä tuntuu. (Heikka, Fonsén, Elo & Leinonen 2014, 106.)

4.2 Lapsen osallisuus varhaiskasvatuksen aloituksen kannalta

Varhaiskasvatuslaki (520/2018) 20 §:ssä säädetään, että ”lapsen varhaiskasvatusta suunniteltaessa, toteutettaessa ja arvioitaessa lapsen mielipide ja toivomukset on selvitettävä ja otettava huomioon hänen ikänsä ja kehityksensä edellyttämällä tavalla”. Myös Lapsen oikeuksien sopimuksessa on kohta, jossa sanotaan, että ”Lapsella on oikeus ilmaista omat mielipiteensä kaikissa itseään koskeissa asioissa ja ne on otettava huomioon lapsen iän ja kehitystason mukaisesti” (Unicef 2025). Varhaiskasvatussuunnitelma nostaa lapsilähtöisyyttä ja lapsen osallisuutta korostavaa pedagogiikkaa. Kaikilla aikuisilla ja lapsilla on tarve tulla nähdyksi ja kuulukuksi. Osallisuus tarkoittaa varhaiskasvatuksessa lasten kanssa yhdessä tekemistä, lasten mukanaoloa ja heidän kuulluksi tulemistansa. Lasten näkökulma poikkeaa usein aikuisen näkökulmasta, mikä saattaa tuottaa hankaluuksia aikuiselle. Ammattitaito tulee esiin, kun ammattilainen osaa huomioida lapsia arkisissa asioissa, vaikka olisikin itse ajatellut asiat eri tavalla. (Koivula, Siippainen & Eerola-Pennanen 2022, 82-83; Opetushallitus 2024; Heikka ym. 2014, 65.)

Lapsi tulee nähdä kokonaisvaltaisena toimijana niin kognitiivisesti, fyysisesti, sosiaalisesti ja emotionaalisesti. Kasvattajan tulee tietää lapsen ikätasoinen kehitys sekä hänen tulee kuunnella lasta ja tarttua lapsen aloitteisiin. Lapsen aloitteet pedagogisessa suunnittelussa tulee ottaa huomioon. Tärkeää on myös ottaa spontaaneissa tilanteissa lapsen ajatukset huomioon. Kasvattajat mahdollistavat lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen yksilöllisen rytminsä mukaisesti tarkoituksen mukaisella pedagogisella toiminnalla. Aito vaikuttaminen syntyy, kun kuunteleminen ja kuulluksi tuleminen on molemmin puolta. Lasten osallisuus päätöksen tekoon on tärkeä ottaa huomioon, sillä pelkkä kuulluksi tuleminen ei riitä osallisuuteen. Varhaiskasvattajat tekevät usein liian tarkkoja suunnitelmia ja toteutuksia toiminnasta, kun

lapsilla olisi valtava halu ja kyky osallistua itse tähän. Osallisuuden opettaminen lapsesta asti on merkityksellistä ajatellen demokraattista ajattelua ja toimintatapaa tulevaisuudessa. Pienten lasten kanssa on hyvä muistaa, että osallisuuden kokeminen on heillekin merkityksellistä. (Koivula ym. 2022, 84-88; Heikka ym. 2014, 96-105.)

Lapselle päiväkotiin saapuminen on merkittävä tilanne päivässä. Eroaminen vanhemmasta on vaikeaa varsinkin päiväkodin aloituksessa. On tärkeää, että lapselle luodaan rauhallinen tilanne ja luotettava ilmapiiri. Lapsen päiväkotiin saapuminen on hyvä aloittaa kuulumisien kyselyllä ja mitä hän haluaisi tänään tehdä. Tässä annetaan lapselle tila vastata mutta jos hän ei halua vastata sekin ymmärretään. Lapselle saattaa jäädä jokin ajatus mieleen ja hän kertoo sen, kun aika on sopiva. (Heikka ym. 2014, 104-106.) Hämeenkyrön varhaiskasvatuksen arvoihin on nostettu lause ” lapsen vastaanottamiseen aamuisin kiinnitetään huomiota”. Näin ollen Hämeenkyrössä on huomattu myös, kuinka tärkeää lapsen kohtaaminen on. (SivLa 2024, 18.)

Lapsen osallisuuden tukeminen on todella tarpeellista ja yhä enemmän sitä painotetaan lasten kasvatuksessa. Keskeisin ajatus osallisuuden määrittelyssä on, että lapsi kokee olevansa tärkeä ja hänellä on mahdollisuus vaikuttaa ympäröiviin asioihin. Lapsi tarvitsee luottavaisen olon ja ympäristön, jotta hän uskaltaa olla oma itsensä. Osallisuutta pitäisi myös saada toteuttaa yhteisön ja yhteiskunnan toiminnassa ja sosiaalisissa suhteissa. Lapsen kohdalla tämä tarkoittaa ikätasoisella tavalla osallistumista ja itsensä ilmaisua. Omana itsenään lapsi uskaltaa osallistua toimintaan ja tuoda omia ajatuksiaan julki. Tällöin osallisuus on parhaimmillaan. (Koivula ym. 2022, 91-93; Heikka ym. 2014, 111-112.) Hämeenkyrön varhaiskasvatussuunnitelman arvoissa on nostettu, että ”vahvistetaan lapsen osallisuuden kokemusta” (SivLa 2024, 19). Hämeenkyrössä pyritään siis huomioimaan lasten osallisuus arkisissa asioissa.

Lapsia on pitkään tarkasteltu kehittymisen, kasvun ja kasvatuksen kautta. Vasta lähiaikoina on ruvettu näkemään lapset aktiivisina toimijoina. Aiemmin mietittiin lapsia vain tulevaisuuden aikuisina. Toimija ajatuksen taustalla, mietitään lapsia yhtä lailla sosiaalisina olentoina kuin aikuisiakin. Aktiivisuus, aloitteisuus, vastuullisuus, vaikutus- ja valintamahdollisuus sekä kehittyvä taito valita itse toimintatapoja ovat toimijuudessa olennaisia. Lasten toimijuus on vaan erilaista kuin aikuisilla. Esimerkiksi hahmotuskyky syy-seuraus-suhteesta ei vielä ole kehittynyt mutta kuitenkin lapset saavat aikaan seurauksia. Valtasuhteet ovat myös erilaiset, joka erottaa aikuisen lapsesta toimijana. Lapsella on kuitenkin tietynlainen valta aikuiseen, joka näkyy, kun lasta käskee tekemään jotain. Yleensä se toimii huomattavasti huonommin kuin neuvottelu. Aikuisten on syytä olla tarkkoja valtasuhteessa, sillä heidän ansiostaan toimijuus toimii mutta heikossa tapauksessa se estyy. Resursseilla on suora vaikutus lasten osallistumiseen ja toimintaan varhaiskasvatuksessa. Kaikilla lapsilla ei ole samalaisia kykyjä toimijoina, sillä toiset lapset osaavat jo pienestä pitäen neuvotella todella hyvin aikuisten ja muiden lasten kanssa. Varhaiskasvatuksessa tulisi huomioida kaikkien mahdollisuutta toimijoina

sekä osallistuvina jäseninä. (Koivula ym. 2022, 73-79; Hujala & Turja 2020, Tutkiva oppiminen varhaispedagogiikassa.)

Varhaiskasvatuksen aloituksen kynnyksellä oleva taapero koetaan haavoittuvimmaksi, koska taaperot ovat vielä kypsymättömiä pyykkisesti, kognitiivisesti ja sosiaalisesti. Heillä on heikot kyvyt käsitellä tunteita sekä hallita ikävän, pelon tai hädän tunnetta, sillä he eivät pysty kertomaan tarpeitaan, toiveitaan, tai kokemuksiaan puheen avulla. Isommat lapset pystyvät jo kertomaan, että miten toimivat esimerkiksi kotona mutta pienet lapset eivät osaa vielä sanoittaa omia ajatuksiaan. Varhaiskasvattajalta tarvitaankin taitoa pysähtyä lapsen äärelle henkisesti ja fyysisesti, jotta lapsi tulee paremmin kuulluksi ja nähdyksi. Pedagogisen dokumentoinnin kautta voidaan kertoa lapsen päivästä sekä tekemisistä huoltajille. Lapselle voi olla myös tärkeää näyttää päiväkodissa, mitä hän on tehnyt kotona, joten päiväkotiin voisi tuoda myös kuvia tärkeistä kotona tapahtuneista asioista. Toimiva kasvatusyhteistyö huoltajien kanssa on erittäin olennaista, jotta pienten lasten toiveet ja tarpeet tulee huomioituksi. (Rintakorpi 2014, Pedagoginen dokumentointi välineenä 1-3-vuotiaiden osallisuuteen päivähoiton aloitusvaiheessa; Ahonen 2017, Osallisuus toimintaa ohjaavana arvona.)

5 Opinnäytetyön toteutus

Opinnäytetyön aihe nousi tarpeesta työpaikalta. Sasin päiväkodissa on päivitystä tarvitseva aloituspaketti, ja Heinijärven päiväkodilla ei ole lainkaan aloituspakettia. Nykypäivänä huoltajat lukevat paljon tietoa netistä, joten aloituspakettiin tulisi kerätä ainakin hyviä linkkejä huoltajille varhaiskasvatuksen aloitukseen liittyen.

Opinnäytetyön tekijälle aihe on mieleinen, sillä varhaiskasvatuksen aloitukseen liittyvät asiat ovat aina pinnalla. Tulevaisuuden kannalta aiheeseen perehtyminen on hyödyllistä, sillä aina on perheitä, jotka kipuilevat varhaiskasvatuksen aloituksen kynnyksellä. Ajatuksissa on, että kyky tukea perheitä parhaalla mahdollisella tavalla kasvaa.

5.1 Tarkoitus ja tavoite

Opinnäytetyön tarkoituksena on luoda konkreettinen aloituspaketti huoltajille lapsen varhaiskasvatuksen aloitukseen liittyen. Aloituspaketissa on yleistä tietoa varhaiskasvatuksesta ja tietoa kyseisen päiväkodin käytänteistä, joilla pyritään helpottamaan lapsen varhaiskasvatuksen aloitusta. Aloituspaketin on tarkoitus yhtenäistää perheille annettava tieto, kun kaikki saavat samat tiedot aloituspaketissa.

Opinnäytetyön tavoitteena on edistää lasten varhaiskasvatuksen aloitusta. Tavoitteena on myös kehittää omaa tietoisuutta varhaiskasvatuksen aloituksesta ja siihen vaikuttavista asioista.

5.2 Kehittämistyön suunnitelma

Kehittämistyötä kuvataan usein prosessiksi, sillä se koostuu usein selkeistä vaiheista. Kehittämistyön aluksi määritellään tavoitteet, suunnitellaan toteutus, valitaan kehittämistyön menetelmä ja aikataulutetaan työskentelyä vaiheittain. Kehittämistyötä tehdessä tulee myös pohdita, miten valmista tuotosta tai tuloksia arvioidaan ja miten palautetta kerätään. Prosessi ei kuitenkaan aina etene selkeästi, vaan siinä mennään edestakaisin vaiheiden välillä. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 22-23; Kostamo, Airaksinen & Vilka 2022, 1.2)

Kehittämistyön lähtökohtana on kehittämiskohteen tunnistaminen. Tunnistamisen jälkeen etsitään tietoa aiheeseen liittyen. Kriittisyys on erittäin oleellista tietoa etsittäessä, sekä valittaessa ja yhdistellessä tietoa. Tämän jälkeen määritellään tarkempi kehittämistehtävä ja rajataan kehittämisen kohdetta. Kehittämistehtävä on usein konkreettinen tuotos, toimintatapa tai kehittämisidea. Kehittämistehtävän tulee olla tarkasti määritelty ja onnistumisen arviointiin on oltava tarkat mittarit. Laadullisia mittareita voi olla haastattelu ja havainnointi. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 23-26, 32-33.)

Prosessi alkaa hahmottumaan, jolloin tulee suunnitella lähestymistapa ja menetelmät. Kehittämistyössä tulee varata paljon aikaa muutoksen toteuttamiseen, sillä tavoitteena on tuottaa hyödyllisiä muutoksia työelämään. Tulosten jakaminen kirjallisena on keskeinen osa kehittämistyötä. Osallisille tulee myös raportoida koko ajan etenemistä, sillä raportoinnin tulee viedä prosessia koko ajan eteenpäin. Kehittämistyön arviointi on viimeinen vaihe prosessissa. Eettiset kysymykset ovat erittäin merkityksellisiä jokaisessa vaiheessa. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 23-26.)

Aloituspakettia varten tehdään huoltajille kysely, jossa selvitetään heidän kokemuksiansa varhaiskasvatuksen aloituksesta sekä ajatuksia, mitä he olisivat toivoneet varhaiskasvatukselta päiväkodin aloituksen kynnyksellä. Aineistona käytetään myös aiemmin käytössä ollutta aloituspakettia. Kysely tehdään Google Forms -sovelluksella, jolla saadaan vastaukset kerättyä nimettömästi. Huoltajille lähetetään kyselyn linkki E-Vaka-sovelluksen kautta, sillä se on huoltajilla käytössä. E-Vaka-sovellus toimii huoltajien ja varhaiskasvatuksen yhteisenä sovelluksena, jossa tapahtuu kaikki tiedottaminen sekä huoltajat ilmoittavat sinne muun muassa lastensa hoitoajat. E-Vaka-sovellukseen kyselyn linkin laittaa työpaikkaohjaaja ja vastaus aikaa annetaan 2-viikkoa. Vastaukset kyselystä tulee suoraan opinnäytetyön tekijälle. Vastaukset käydään läpi ja niistä kerätään ylös kaikki tieto, mitä voidaan hyödyntää tietopakettissa. Vastausten perusteella pyritään saamaan laajempi käsitys aloituspakettiin tulevan materiaalin sisällöstä.

Kyselyiden vastauksien läpi käynnin jälkeen aloitetaan aloituspaketin tekeminen. Aloituspakettia tehdessä ollaan myös yhteydessä työpaikkaohjaajaan ja sovitaan tapaaminen, jotta hänen toiveensa tulee kuulluksi. Aloituspakettiin tulee ainakin yleistä tietoa päiväkodista,

päiväkodin käytänteistä, E-Vaka-sovelluksesta ja sen käyttöönotosta, luettelo mitä on hyvä pakata mukaan ja linkkejä hyviin tietolähteisiin varhaiskasvatuksen aloitukseen liittyen. Aloituspaketti lähetetään työpaikalle työntekijöiden luettavaksi ja kommentoitavaksi. Tämän jälkeen tehdään vielä tarvittavat muokkaukset. Aloituspaketti tehdään Wordilla ja lähetetään työpaikalle muokattavissa olevana versiona, jotta he voivat jatkossa sitä muokata tarpeidensa mukaan. Aloituspaketti lähetetään myös PDF-muodossa työpaikalle, jossa se voidaan lähettää huoltajille E-Vaka-sovelluksen tai sähköpostin kautta mutta se voidaan myös antaa fyysisenä paperiversiona. Kestävän kehityksen periaatteiden mukaan voisi olla hyvä lähettää aloituspaketti huoltajille sähköisenä. Raportin kirjoittaminen tapahtuu aloituspaketin kokoamisen kanssa samaan aikaan.

5.3 Kehittämistyön toteutus

Opinnäytetyön prosessi on alkanut jo opintojen alussa vuonna 2021. Työpaikan kanssa käytiin keskusteluja, että löytyisikö heiltä opinnäytetyön tekijälle mieleistä aihetta opinnäytetyölle. Aiheeksi löytyi varhaiskasvatuksen aloitus ja siihen liittyvä aloituspaketti. Opinnäytetyön suunnitelma tehtiin hyväksyttäväksi helmikuussa 2024. Opinnäytetyön suunnitelma hyväksyttiin ja prosessi pääsi toteutusvaiheeseen.

Suunnitelmavaiheessa teoretietoa oli etsitty varhaiskasvatuksesta ja siihen liittyvistä asioista. Teoretietoa oli tarkoitus tarkentaa opinnäytetyön edetessä. Suunnitelmavaiheessa pohdittiin vielä, että voisiko haastattelun toteuttaa työntekijöille mutta vastauksien läpi käynnin todettiin olevan liian aikaa vievää, joten päädyttiin vain kyselyyn, joka toteutettiin huoltajille. Suunnitelmavaiheessa ei osattu tarkemmin määrittää menetelmää kyselyn vastauksien analysointiin, sillä ei tiedetty, että saadaanko huoltajilta vastauksia. Ajateltiin, että huoltajat vastaisivat heikosti kyselyihin.

Aloituspakettia varten suunniteltiin ja toteutettiin kysely. Työpaikkaohjaajan kanssa pidettiin palaveri kyselyn tarkentamiseksi sekä yleisiä asioita läpikäyden. Kysely muokattiin työpaikkaohjaajan kanssa käydyn palaverin mukaan ja lähetettiin opinnäytetyötä ohjaavalle opettajalle luettavaksi. Opettajan kommenttien myötä viimeisteltiin kysely (Liite 1) ja se lähetettiin työpaikkaohjaajalle saatekirjeen (Liite 2) kanssa.

Työpaikkaohjaaja jakoi kyselyn linkin E-Vaka-sovelluksen kautta kaikille huoltajille. Viestinä linkin kanssa oli saatekirje, jotta huoltajat saivat tiedon kyselystä. Kysely lähetettiin 11.11.2024 ja vastausaikaa kyselyyn annettiin kaksi viikkoa. Kyselystä lähetettiin vielä muistutusviesti 18.11.2024. Vastaukset kyselystä tuli suoraan opinnäytetyön tekijälle. Kyselyyn saatiin 44 vastausta. Vastaukset käytiin yksitellen läpi ja niistä kerättiin ylös kaikki tieto, mitä voitiin hyödyntää tietopakettissa. Vastausten perusteella pyrittiin saamaan laajempi käsitys aloituspakettiin tulevan materiaalin sisällöstä.

Raporttia kirjoitettiin koko prosessin ajan samaan aikaan. Raporttia kirjoitettaessa pidettiin palaverieita opettajan kanssa, jotta saatiin näkemystä raportin rakenteeseen ja sisältöön. Kirjoittaessa raporttia täydennettiin vielä teorian osalta.

5.4 Menetelmällinen toteutus

Toiminnallisessa opinnäytetyössä kehittämisen tavoitteena on ammatillinen tuotos kohderyhmälle. Toiminnallinen opinnäytetyö on tutkimuksellinen kehittämisen tapa, jossa näytetään ammatillinen asiantuntijuus kehittävällä ja tutkimuksellisella otteella, josta tehdään tuotos ja raportti. Tuotos on konkreettinen esine tai tapahtuma. (Kostamo, Airaksinen & Vilka 2022 1.1) Tämän toiminnallisen opinnäytetyön tuotoksena on aloituspaketti huoltajille annettavaksi varhaiskasvatuksen aloituksen yhteydessä.

Tutkimuksellinen kehittämistyö saa alkunsa erilaisista lähtökohdista, kuten organisaation kehittämistarpeesta tai muutoksen halusta. Tutkimuksellinen kehittämistyö on siis usein käytännön ongelmien ratkaisua ja uusien ideoiden, käytäntöjen, tuotteiden tai palveluiden tuottamista ja toteuttamista. Kehittämistyössä viedään asioita käytännössä eteenpäin. Tutkimuksellisessa kehittämistyössä tulee tuottaa uutta tietoa ja tekstiä, vaikka pääpaino on käytännön kehittämistehtävän saavuttamisessa. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 19.)

Menetelmällisiä keinoja on haastattelut, toiminnan havainnointi, kyselyt sekä analyysitapojen avulla kerätyt aineistot (Kostamo, Airaksinen & Vilka 2022, 1.3). Tutkimusmenetelmät jaetaan määrällisiin, eli kvantitatiivisiin ja laadullisiin, eli kvalitatiivisiin menetelmiin. Määrällinen menetelmä on usein lomakekysely tai strukturoitu lomakehaastattelu. Laadullinen menetelmä on usein teema-, avoin-, ja ryhmähaastattelu sekä osallistuva havainnointi. Tutkimuksellisessa kehittämistyössä määrällisten ja laadullisten raja hämärtyy, sillä usein menetelmät ovat välinearvon roolissa. Menetelmien avulla on tarkoitus päästä parhaisiin mahdollisiin uusiin käytäntöihin. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 104-105.)

Tässä kehittämistyössä apuna käytettiin määrällistä eli kvantitatiivista tutkimusta, sillä aloituspaketin tiedon keräämiseen tehtiin kysely. Tutkimuksen kohteena oleva ilmiö määritellään tutkimuksen tavoitteiden perusteella ja mittauksen kohteita kutsutaan havaintoyksiköiksi (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 122). Kyselyn havaintoyksikköinä olivat varhaiskasvatuksessa olevien lasten huoltajat. Kyselyn tavoitteena oli saada kerättyä heidän kokemuksiaan ja kehittämistoiveitaan.

Huoltajille lähetettävä kysely antoi vastauksia suljettuihin sekä avoimiin kysymyksiin. Niiden avulla kartoitetaan heidän mielipiteitään kohderyhmänä, mitä he haluaisivat aloituspakettiin. Ojasalon, Moilasan & Ritalahden (2015, 121) mukaan vastaukset kyselyihin saattavat jäädä pinnallisiksi sekä vastaajat saattavat suhtautua tutkimukseen vähäpätöisesti. Toiveena oli,

että huoltajat vastaisivat rehellisesti ja ajatuksella kysymyksiin mutta siihen on vaikea vaikuttaa.

6 Aineiston tulokset

Kyselyä suunniteltaessa pohdittiin oleellisimpia asioita varhaiskasvatuksen aloitukseen liittyen. Kysely oli suunniteltu jo varhaiskasvatuksen aloituksen läpi käyneille huoltajille, joilla oli jo ajatus, mikä onnistui ja mitä he olisivat toivoneet tehtävän eri tavalla. Kysely koostui siis kysymyksistä, joihin huoltajat vastasivat oman kokemuksen mukaan. Kysymyksiä oli kaiken kaikkiaan yhdeksän mutta vain neljään oli pakko vastata. Kysymykset pyrittiin luomaan mahdollisimman helpoiksi ja konkreettisiksi, jotta huoltajat eivät jätä vastaamatta sen takia, että kysymykset on vaikea ymmärtää.

Määrällisen analyysin avulla käytiin läpi vastaukset, joista tulokset tuli suoraan taulukkomuodossa. Määrällisiä kysymyksiä oli neljä. Kaikkiin kysymyksiin saatiin 44 vastausta, sillä niihin oli pakko vastata, jotta kyselyn sai tehdyksi.

Avoimet vastaukset käytiin läpi laadullisena tutkimuksena. Aineisto käytiin läpi teemoittelun avulla. Avoimia kysymyksiä kyselyssä oli viisi. Kysymyksiin tuli vastauksia 4-41, vaihdellen sen mukaan, että olivatko he vastanneet vaihtoehtoon onnistuminen vai kohtaan, jossa haettiin heikompia kokemuksia. Heikompiin kokemuksiin oli vain muutamia vastauksia, kun taas positiivisia kokemuksia oli huomattavasti enemmän.

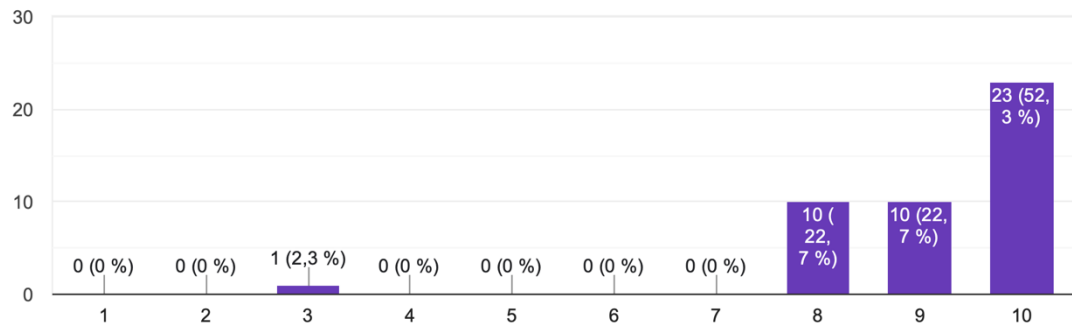
6.1 Tulosten määrällinen tarkastelu

Määrällisellä tutkimusmenetelmällä perustellaan muuttujia koskevia väitteitä numeroiden ja tilastollisten yhteyksien avulla. Taulukkomuodossa on helpointa käsitellä tutkimusaineistoa numeroiden avulla. (Vilka 2021, Kyselylomakkeen taulukointi.) Vastaukset on otettu suoraan Google Forms -sovelluksen tekemistä tiivistelmistä. Tiivistelmistä on otettu kuvakaappaukset.

Varhaiskasvatuksen aloituksen onnistumista kartoitettaessa voidaan todeta, että suurin osa vastaajista koki varhaiskasvatuksen aloituksen onnistuneeksi, sillä vastaukset olivat 8-10 välillä asteikolla 1-10. Ainostaan yksi vastaus oli heikompi. (ks. kuva 1.).

Kuinka onnistuneeksi koit lapsesi kohdalla varhaiskasvatuksen aloituksen?

44 vastausta

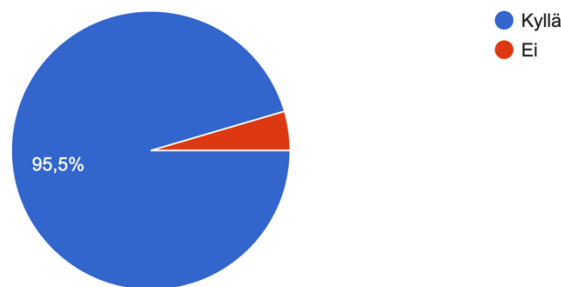

Kuva 1: Varhaiskasvatuksen aloituksen onnistuminen

Kysyttäessä huoltajien saamaa tietoa arjesta ja käytänteistä, vastaajista enemmistö koki, että sai riittävästi tietoa arjesta ja käytänteistä. Yksi vastaajista olisi kaivannut enemmän tietoa. (ks. kuva 2.).

Saitko riittävästi tietoa päiväkodilta varhaiskasvatuksen arjesta ja käytänteistä?

44 vastausta

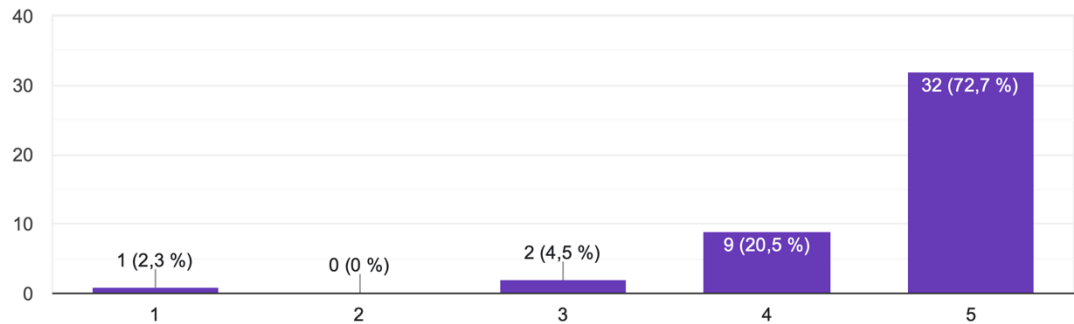

Kuva 2: Tieto arjesta ja käytänteistä

Selvitettäessä huoltajien saamaa tukea voitiin todeta, että suurin osa koki saavansa riittävästi tukea, sillä vastaukset olivat 3-5 välillä asteikolla 1-5. Yksi koki, että ei saanut tarpeeksi tukea (ks. kuva 3.).

Tuettiinko sinua (huoltajaa) riittävästi varhaiskasvatuksen aloituksessa? Esim. huomioitiinko sinun tunteesi?

44 vastausta

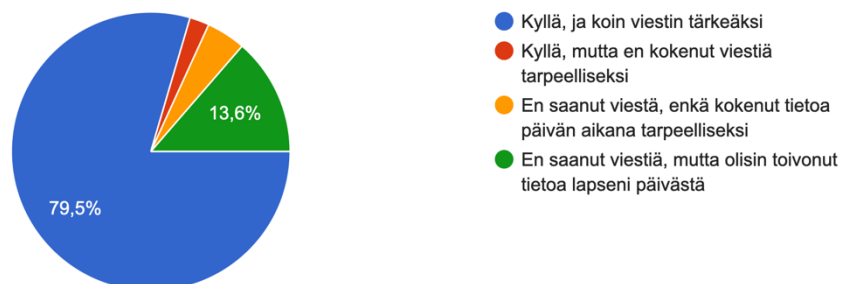

Kuva 3: Huoltajan tukeminen

Kysyttäessä saivatko huoltajat viestiä päivän aikana päiväkodilta selvisi, että suurin osa sai viestin ja koki sen tärkeäksi. Osa huoltajista koki, että olisi kaivannut viestin päiväkodilta. Vain muutama koki, että viesti ei ollut tarpeellinen (ks. kuva 4.).

Saitko ensimmäisien päivien aikana viestiä päiväkodilta lapsen kuulumisista?

44 vastausta

Kuva 4: Viesti päiväkodilta

6.2 Laadullinen analyysi

Avoimet vastaukset käytiin läpi laadullisena tutkimuksena. Aineisto käytiin läpi teemoittelun avulla. Teemoittelussa havainnoit ryhmitellään ennalta määriteltyihin kategorioihin tai epä-määräisemmän samankaltaisuuden mukaan. Teemoittelussa etsitään piirteitä, jotka ovat yhteisiä useissa vastauksissa. Aineistoa yhdistellään ja siitä pyritään löytämään säännönmukaisuuksia tai samankaltaisuuksia. Teemat voivat olla etukäteen suunniteltuja tai aineistoa läpikäydessä voi löytyä uusia teemakokonaisuuksia. Teemoittelussa on tarpeellista käydä kiinnostavat teemat läpi useampaan kertaan, jotta voidaan olla varmoja niiden tärkeydestä. (Puusa & Juuti 2020, Näkökulmia laadullisen aineiston analysointiin 9.)

Aineistoa analysoimalla saadaan yksittäisen teeman muodostama kokonaisuus mutta haasteellista tässä on se, että osa vastauksista saattaa kuulua useampaan teemaan. Tekstimassasta poimitaan tutkimusongelmalle olennaiset aiheet ja ne erotetaan tekstistä. Samaa tarkoittavat ja samankaltaiset ilmaisut kerätään samaan kategoriaan tai luokkaan, jonka jälkeen se tulee nimetä. Kategoria nimetään tutkittavan ilmiön ominaisuuden mukaan tai sen perusteella, mikä on ilmiön ominaisuuden suhde muihin ilmiöitä määrittäviin tekijöihin. Teemoittelu perustuu tutkijan tekemiin tulkintapäätöksiin, sillä tutkimuksessa esiin tulleet teemat ovat tutkijan tekemiä tulkintoja. Analysoiminen jatkuu samanlaisten alakategorioiden tai teemojen yhdistelemisenä. Kategorioita muodostetaan niin kauan, kun se on mahdollista aineistosta. Loppuvaiheessa yläkategoriat tulee yhdistää yhdeksi kuvaavaksi kategoriaksi. (Puusa & Juuti 2020, Näkökulmia laadullisen aineiston analysointiin 9.)

Analysoinnin jälkeen tulokset tulkitaan ja selitetään auki. Pelkistämisen, analyysien, yhteen-vetojen ja koontien avulla tehdään synteesejä, joiden avulla tehdään johtopäätöksiä. Synteesit keräävät yhteen pääseikat ja auttavat asetettujen ongelmien ratkaisemisessa. (Puusa & Juuti 2020, Näkökulmia laadullisen aineiston analysointiin 9.)

Kaikki kyselyn vastaukset käytiin läpi ja niistä nousi esiin muutama selkeä teema. Vastauksista löytyi neljä toistuvaa teemaa, joilla oli merkitystä varhaiskasvatuksen aloitukseen. Nämä teemat ja esimerkkilauseet kyselyn vastauksista löytyvät taulukosta (Taulukko 1).

Taulukko 1: Vastauksista nousseet teemat sekä esimerkit vastauksista

Kategoria	Esimerkki vastauksista
Henkilökunnan ammattitaito	”Ystävällinen ja lapsesta aidon kiinnostunut henkilökunta. Tuntui turvalliselta jättää lapsi heidän käsiinsä.”

Kategoria	Esimerkki vastauksista
Lapsen tarpeiden huomioiminen	”Jokainen lapsi ja perhe on omanlaisensa, joustavat mallit aloitukseen.”
Kommunikointiyhteys	”Keskusteluyhteys vanhempien kanssa on tärkeää. Tämä onnistui hienosti.”
Tutustumiskäynnit	”Tutustuminen, lämmin vastaanotto. Aluksi infotiin hyvin/tarkkaan, että miten päivät on oikeasti menneet”

7 Varhaiskasvatuksen aloituspaketti perheille

Aloituspakettia luodessa tuli miettiä tarkkaan, mitkä asiat ovat oleellisia, sillä aloituspaketista ei haluta liian pitkää. Huoltajille halutaan mahdollisimman tiivis ja selkeä paketti, jotta se tulee luetuksi. Aloituspaketti toteutettiin Word-tiedostona, koska sitä on helppo muokata tulevaisuudessa työpaikalla. Word-tiedosto on myös helppo tallentaa pdf-muodossa, joka jaetaan huoltajille.

Visuaalisesti aloituspakettiin haluttiin muutakin kuin pelkkää tekstiä, jonka vuoksi siihen valikoitiin taulukko. Taulukkoon lueteltiin mukaan tarvittavat vaatteet ja varusteet. Esimerkkipäivä on myös kirjattu värikkääksi eteneväksi luetteloksi, jotta saadaan visuaalisuutta. Esimerkkipäivä valikoitiin aloituspakettiin, sillä sen avulla saadaan kerrottua huoltajille, mitä päivän aikana tapahtuu. Kirjavinkit sekä nettisivuvinkit laitettiin aloituspakettiin työpaikan toiveesta. Kirjavinkeihin etsittiin kirjoja, joissa kerrotaan päiväkodin aloituksesta. Kirjoihin valittiin neljä esimerkkiä, joita huoltaja voisi halutessaan lukea lapsen kanssa. Nettisivulla on tietoa päiväkodin aloitukseen liittyen, josta huoltajat voivat saada hyviä vinkkejä itselleen.

Kyselystä selvisi, että suurin osa koki päivän aikana saadun viestin tärkeäksi, jonka vuoksi aloituspakettiin kirjattiin, että kaikille lähetetään viesti ensimmäisen päivän aikana. Viestin avulla saadaan rakennettua huoltajien kanssa luottamussuhdetta, kun ensimmäisinä päivinä tehdään erityisen tiivistä yhteistyötä, koska ne ovat uusia ja mahdollisesti vaikeita tilanteita, niin lapselle, kuin huoltajalle. Viestin yhteydessä on mahdollisuus lähettää perheille myös kuva lapsesta, joten voidaan hyödyntää pedagogista dokumentointia aloitusvaiheessa.

Huoltajat kokivat, että onnistuneeseen aloitukseen liittyi tutustumiskäynnit, jonka takia niitä suositellaan kaikille perheille. Tutustumiskäynneistä juteltiin työpaikalla mutta todettiin, että

kaikki perheet kokevat erilaisen tarpeen tutustumiselle, joten mitään tiettyä määrää ei kirjattu ylös. Tutustumiskäynnit sovitaan aina tapauskohtaisesti päiväkotiryhmän kanssa.

Yleistä tietoa päiväkodista on kerätty vanhasta aloituspaketista sekä työpaikkaohjaajan kanssa keskusteluista. Työpaikkaohjaajan kanssa sovittiin, että aloituspaketti esitellään työpaikalla pedatiimissa, johon kuuluu varhaiskasvatuksen opettajat, varhaiskasvatuksen sosionomit, varhaiskasvatuksen erityisopettajat sekä esihenkilöt. Pedatiimiin osallistuminen ei kuitenkaan onnistunut erinäisten teknisten ongelmien vuoksi.

Puhelimessa sovittiin työpaikkaohjaajan kanssa, että lähetetään heille aloituspaketit tulostettavaksi sekä jaettavaksi sähköpostilla. Kaikki työntekijät pääsivät kommentoimaan aloituspakettia sähköpostilla tai kahvihuoneeseen jätettyyn aloituspakettiin. Vastausaikaa kaikille annettiin viikko, jonka aikana oletettiin, että kaikki ehtivät lukemaan ja kommentoimaan. Työpaikkaohjaaja keräsi kaikki kommentit yhteen ja lähetti ne opinnäytetyön tekijälle. Työpaikkaohjaajan kerätessä palautteet, saivat kaikki kommentoida nimettömästi kahvihuoneessa tai nimellä sähköpostitse mutta opinnäytetyön tekijälle ei tullut mitään henkilötietoja. Saattoi olla parempi, että palaveriin osallistuminen ei onnistunut, sillä nyt kaikki työntekijät pääsivät kommentoimaan aloituspakettia. Toisaalta palaverissa olisi voinut saada vastavuoroisempaa keskustelua.

Pieniä lisäyksi saatiin käytännön asioihin mutta ilmeisen tyytyväisiä kaikki olivat rakenteeseen ja sisältöön, sillä siihen ei tullut uusia ideoita. Lause, ”toivomme hyvää kommunikointiyyteyttä, jotta voimme jutella avoimesti kaikista lapseen liittyvistä asioista” ehdotettiin siirrettäväksi loppuun, kun aiemmin se oli ylempänä. Tärkeäksi koetut lauseet korostettiin punaisella, alleviivatulla tai lihavoitettulla tekstillä, jotta lukija huomioi erityisesti ne.

Näiden työpaikalta tulleiden kommenttien pohjalta tehtiin viimeiset muokkaukset. Ohjaavan opettajan kanssa pidetyn palaverin yhteydessä tuli idea, että visuaalisuutta voisi tuoda myös Canva:n avulla, joka on suunnitteluun tarkoitettu verkkosivu. Tämän avulla saatiin muokattua muutamia lauseisiin erilainen tausta, jonka avulla aloituspaketista saatiin lempeämmän näköinen. Väri vihreä valikoitui Vihreä Lippu -päiväkotien teemaan sopivaksi. Canvassa muokatuista lauseista otettiin kuvakaappaukset ja ne liitettiin Word-pohjaan. Jatkoa ajatellen kuvia, joissa on tekstiä, ei voi muokata. Tätä ajatellen vain osa teksteistä on kuvina. Nämä kuvat voi poistaa, jos eivät ole enää ajankohtaiset. Tämän jälkeen aloituspaketti lähetettiin vielä kommentoitavaksi päiväkodin johtajalle sekä varajohtajalle.

Viimeisten hyväksyvien ja tyytyväisten kommenttien myötä todettiin, että aloituspaketit ovat valmiit. Heinijärven aloituspaketti löytyy liitteestä (Liite 3) ja Sasin aloituspaketti löytyy liitteestä (Liite 4).

8 Kehittämistyön arviointi

Kehittämistyön arvioinnin on tarkoitus kertoa, miten työssä onnistuttiin. Arviointia tehdään myös prosessin aikana, jolloin sen tarkoitus on ohjata kehittämistyötä. Arviointi on suunnitelmallista tiedonkeruuta sekä kerätyn tiedon analysointia. Arviointi on pätevää, kun kehittämistyön tavoitteet ja panokset sekä prosessi ja tuotokset tunnistetaan sekä kuvataan tarkasti. Kehittämistyön suunnittelu, selkeät tavoitteet ja niiden saavuttaminen sekä käytetyt menetelmät, toiminnan johdonmukaisuus, vuorovaikutus ja sitoutuminen ovat arvioinnin tarkastelussa. Aikaansaannosta arvioitaessa pohditaan lopputuloksen merkittävyyttä, yksinkertaisuutta, helppokäyttöisyyttä, sovellettavuutta muihin yhteyksiin, toistettavuutta sekä neutraalisuutta. Havainnointi, kyselyt, haastattelut ja dokumenttianalyysi ovat arvioinnin keinoja. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 47-48.)

Opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda konkreettinen aloituspaketti huoltajille lapsen varhaiskasvatukseen aloitukseen liittyen. Aloituspaketissa on yleistä tietoa varhaiskasvatuksesta ja tietoa kyseisen päiväkodin käytänteistä, joilla pyritään helpottamaan lapsen varhaiskasvatukseen aloitusta. Aloituspaketin on tarkoitus yhtenäistää perheille annettava tieto, kun kaikki saavat samat tiedot aloituspaketissa. Aloituspaketti onnistui opinnäytetyön tekijän mielestä hyvin, sillä aloituspaketista tuli sopivan mittainen ja konkreettinen, jolla saadaan ainakin kaikki tärkeät asiat kaikkien perheiden tietoisuuteen.

Opinnäytetyön tavoitteena on edistää lasten varhaiskasvatukseen aloitusta. Tavoitteena on myös kehittää omaa tietoisuutta varhaiskasvatukseen aloituksesta ja siihen vaikuttavista asioista. Opinnäytetyön tekijän oma tietoisuus on kasvanut valtavasti opinnäytetyöprosessin aikana, sillä koko prosessin tekeminen on ollut uutta. Varhaiskasvatukseen liittyvä teoretieto on kattunut paljon, jota on jatkossa hyvä hyödyntää työkentällä.

Kostamon, Airaksisen & Vilkan (2022, 2.6) mukaan, ammattiosaamisen kehittymiseksi on tärkeää pyytää palautetta toimeksiantajalta ja kohderyhmältä. Kohderyhmältä ei palautetta vielä saatu, sillä aloituspaketti pääsee vasta käyttöön, kun uudet perheet aloittavat. Työpäikältä saadun palautteen perusteella aloituspaketin kokonaisuus on monipuolinen ja informatiivinen.

9 Eettisyys ja luotettavuus

Yksinkertaisesti ilmaistuna tutkimusetiikalla tarkoitetaan eettisiä näkökulmia sekä arvioin-teja. Kapea-alaisempi käsitys tutkimusetiikasta pitää sisällään eettisesti vastuullisten ja oikei-den toimintatapojen noudattamista sekä edistämistä tutkimustoiminnassa, tieteeseen kohdis-tuvien loukkausten ja epärehellisyiden tunnistamista sekä torjumista kaikilta tieteenaloilta. Hyvän tieteellisen käytännön lähtökohtia ovat luotettavuus, rehellisyys, arvostus ja vastuun-kanto. Tarvittavat tutkimusluvut tulee myös hankkia ja muiden tutkijoiden työhön sekä saavu-tuksiin tulee viitata asianmukaisella tavalla. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023, 11-15.)

Opinnäytetöiden laatua parantaakseen sekä tieteellistä epärehellisyyttä välttämällä on kehitelty eettiset suositukset. Eettiset suositukset perustuvat lainsäädäntöön. Hyvän tieteellisen käy-tännön vastainen toiminta rikkoo peruseriaatteita ja vahingoittaa toiminnan laatua, uskotta-vuutta, tekijyyttä tai yhteistyötä. (Näreaho ym. 2020; Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023, 15.)

Tieteellisessä toiminnassa vilppi on vääristettyä tutkittua tietoa. Vilpillä harhautetaan tiede-ja tutkimusyhteisöä. Vilppi aiheuttaa myös haittaa muille tieteellisen työn tekijöille sekä tut-kittaville. Vilppi jaetaan sepittämiseen, vääristelyyn sekä plagiointiin. Sepittäminen on te-kaistuja havaintoja, aineistoja sekä tuloksia. Vääristely on tutkimustiedon muuntelua. Plagi-ointi on luvaton lainaamista. Plagioinnissa käytetään toisen työtä tai tutkimusidea ilman asianmukaista viittaamista. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2023, 16-17.) Aloituspaketin tekemisessä käytettiin pohjana vanhaa aloituspakettia mutta huomioitiin, että työtä ei plagi-oida. Tämä varmistettiin sillä, että ulkomuodosta ja sisällöstä tuli erilaiset. Samoja asioita si-sällössä on, sillä asiat ovat samoja mutta uuteen aloituspakettiin on koottu uutta tietoa sekä karsittu vanhaa tietoa pois. Rakenteesta on myös pyritty tekemään selkeämpi.

Tässä opinnäytetyössä huomioitiin muun muassa seuraavat asiat, kuten tutkimuslupa toimeksi-antajalta, tietosuoja sekä resurssit. Näreaho ym. (2023) mukaan tutkimuslupa on organisaat-ion lupa lähestyä henkilökuntaa sekä muita jäseniä tutkimukseen liittyvissä asioissa. Tässä tapauksessa tarvittiin tutkimuslupaa huoltajille lähetettävää kyselyä varten. Varhaiskasvatuk-sen johtaja on allekirjoittanut opinnäytetyösopimuksen sekä hän on tehnyt viranhaltijapää-töksen tutkimuslupaa varten. Opinnäytetyötä varten tarvitsee tehdä yhteistyösopimus toimek-siantajan, ammattikorkeakoulun sekä opiskelijan välille (Näreaho ym. 2023).

Opinnäytetyö on julkinen asiakirja, johon ei saa sisällyttää salassa pidettäviä tietoja (Näreaho ym. 2023). Tässä opinnäytetyössä huomioitiin myös plagiointi ja tekijänoikeuksien kunnioitta-minen. Tutkimuseettisesti pyritään minimoimaan haitat kohteelle, eli toimeksiantajan kanssa tulee neuvotella, milloin aineiston kerääminen on luontevinta. (Kostamo, Airaksinen & Vilka 2022, 2.3.) Aineiston kerääminen huoltajilta ei vienyt muuten aikaa toimeksiantajalta mutta heidän tuli lähettää linkki huoltajille sekä muistutusviesti. Palaveri vei toimeksiantajan aikaa,

joten se sovittiin työpaikkaohjaajan kalenteriin parhaiten sopivaan ajankohtaan. Työntekijöiltä haluttiin kommentteja alustavaan aloituspakettiin. Kommentoinnin uskottiin olevan melko nopeaa, jotta kaikki ehtivät sen tekemään jossakin kohtaa päivää viikon aikana.

Tässä opinnäytetyössä tuli huomioida jokaisen päiväkodin henkilökunnan sekä huoltajan kohdalla mm. vaitiolovelvollisuus, salassapitovelvollisuus sekä tietosuoja asiat. Kenestäkään henkilöstä ei voida käyttää tunnistettavia tietoja opinnäytetyössä. Tunnistettavia tietoja ovat esimerkiksi nimi, osoite ja ikä mutta mitään tietoja mistä selviää ihmisen henkilöllisyys, ei saa olla nähtävillä. (Näreaho ym. 2023.) Opinnäytetyötä varten ei kerätä kenestäkään tietoja. Huoltajille tehtiin nimetön kysely, joten vastauksista ei voi päätellä mitään tunnistettavia tietoja. Työntekijöiltä kerätyt kommentit tulivat myös nimettöminä opinnäytetyön tekijälle.

Tietoperustaa kootessa tiedon tulee olla ajantasaista, tutkimukseen sekä näyttöön perustuvaa. Olennaista on löytää parhaat mahdolliset lähteet ja yhdistellä useita eri lähteitä, sillä tieto on vakuuttavampaa, kun sen on esittänyt useampi tutkija. Lähdekritiikki, eli arvioiva ote tiedonlähteisiin ja niiden tekijöihin sekä taustoihin on hyvin tärkeää. Oman kehittämistyön tekeminen ja tietoperustan rakentaminen konkretisoivat teorian ja käytännön välisen suhteen. (Kostamo, Airaksinen & Vilka 2022, 3.3.) Tietoperustaa pyrittiin keräämään useista enintään 10-vuotta vanhoista lähteistä, jotta saatiin ajantasaista tietoa.

10 Pohdinta

Opinnäytetyön aiheeksi valikoitui varhaiskasvatuksen aloitus, sillä työpaikan kanssa juteltaessa huomattiin sen olevan selkeästi päivityksen tarpeessa. Aihe oli mieleinen, sillä varsinkin pienten ryhmässä työskennellessä on erityisen tärkeää luoda hyvä luottamus huoltajiin sekä lapseen. Aihe oli myös mieleinen pienen lapsen huoltajana, jolla on edessä oman lapsen varhaiskasvatuksen aloitus. Opinnäytetyön tekeminen on viivästynyt suunnitelmasta oman henkilökohtaisen elämän vuoksi. Prosessi on vienyt paljon aikaa ja taukoja etenemisessä on ollut mutta työpaikan kanssa ei ole ollut ongelmia, vaikka aikataulu on venynyt, sillä he olivat tietoisia tilanteesta. Työpaikan kanssa on saatu jouhevasti sovittua tapaamisia sekä heidän kanssansa on pidetty aina tarvittaessa yhteyttä.

Aloituspaketin on tarkoitus yhtenäistää tietoa kaikille huoltajille. Tietoa varmasti huoltajat kaipaavatkin, sillä Ylen artikkelissa epäillään, että varhaiskasvatuksen tarve alle 3-vuotiaille on kasvussa. Vuonna 2022 tuli perhevapaaudistuksen yhteydessä myös uudistus varhaiskasvatustalakiin, jonka mukaan lapsi voi aloittaa varhaiskasvatuksen sen kuukauden alusta, kun hän täyttää 9-kuukautta. Aiemmin varhaiskasvatuksen on voinut aloittaa vasta, kun lapsi on täyttänyt 9-kuukautta. (Yle 2022.) Tämän uudistuksen myötä on entistä tärkeämpää panostaa

varhaiskasvatukseen, kun lapset ovat yhä pienempiä ja kyvyttömämpiä ilmaise-
maan itseään.

Osana opinnäytetyötä tehtiin kysely, jossa kartoitettiin huoltajien mielipiteitä ja kokemuksia varhaiskasvatukseen aloituksesta. Kysely lähetettiin kaikille huoltajille, joiden lapsi on päiväkodissa. Vastauksia saatiin enemmän, kun osattiin odottaa. Kysely oli siis onnistunut, sillä laadukkaita vastauksia saatiin paljon, joka kertoo osaltaan siitä, että aihe oli kohderyhmää koskettava. Kyselyn rakenne oli myös selkeä, sillä siihen osattiin vastata. Kysely oli oletettavasti sopivan mittainen, sillä liian paljon aikaa vievään kyselyyn, olisi saattanut jäädä vastaamatta. Muutamasta vastauksesta huomasi, että niihin oli vastattu nopeasti yhdellä sanalla mutta joukossa oli paljon vastauksia, joihin oli selkeästi nähty aikaa ja vaivaa. Kyselyyn saatiin myös kiitosta huoltajilta, sillä he kokivat, että kyselyn kautta pääsi kertomaan aloituksen onnistumisesta, jota ei ollut aiemmin välttämättä kysytty.

Jatkokehittelyä voisi tehdä erillisen paketin huoltajille ennen varhaiskasvatukseen aloitusta, jossa kerrottaisiin enemmän siitä, mitä varhaiskasvatus on Hämeenkyrössä ja miten valmistautua varhaiskasvatukseen aloitukseen. Sen paketin voisi jakaa kaikille, jotka pohtivat varhaiskasvatukseen aloitusta. Sen jälkeen voitaisiin jakaa tämä aloituspaketti, jossa on enemmän tietoa päiväkodista ja sen käytänteistä. Toisessa paketissa voisi olla enemmän huoltajia tukevia lähteitä sekä vinkkejä, mistä hakea apua, jos arki tuntuu kuormittavalta tai varhaiskasvatukseen aloitus jännittää. Paketissa voitaisiin myös konkreettisesti kertoa, miten varhaiskasvatuspaikkaa haetaan ja miten sen jälkeen toimitaan. Tämä paketti voisi olla saatavilla Hämeenkyrön nettisivuilla, joissa suurin osa vierailee ennen, kuin hakee varhaiskasvatuspaikkaa.

Prosessi on ollut äärimmäisen opettavainen ja vienyt omaa uratietoisuutta eteenpäin. Teoriaan perehtyminen on tuonut paljon uutta tietoa niin varhaiskasvatukseen aloituksesta, kuin lapsen ja huoltajien kanssa tehtävästä yhteistyöstä sekä heidän osallisuudestaan. Lapsen osallisuutta halusin nostaa aiheeksi tähän opinnäytetyöhön, koska sitä tulisi mielestäni huomioida paremmin. Olisi ollutkin mielenkiintoista huomioida lasten kokemuksia päiväkodin aloitukseen liittyen. Lapsilta olisi voinut saada tietoon, mitenkä heidät huomattiin työntekijöiden toimesta.

Aloituspaketti on mielestäni erittäin tärkeä työväline varhaiskasvatukseen aloituksessa, sillä sen avulla saadaan huoltajien tietoon tarpeellisia asioita päiväkodista ja sen käytänteistä. Aloituspaketti tuo kaikille tärkeät asiat ilmi, eikä tarvitse muistella, mitä tutustumispäivissä tai aloituskeskustelussa on sanottu peruskäytänteistä. Työpaikalta tulleen palautteen mukaan aloituspaketti on ensimmäisiä kohtaamisia ja viestin vaihtoja tulevien asiakasperheiden kanssa, joilla ei välttämättä ole aiempaa kokemusta varhaiskasvatuksesta, siksi sen merkitys on suuri.

Lähteet

Ahonen, L. 2017. Vasun käyttöopas. Jyväskylä: PS-kustannus.

Ahonen, L. & Roos, P. 2021. Untuvikot. Alle 3-vuotiaiden pedagogiikka. Jyväskylä: PS-kustannus.

Heikka, J. Fonsén, E. Elo, J. Leinonen, J. (toim.) 2014. Osallisuuden pedagogiikka varhaiskasvatuksessa. Tampere: Suomen Varhaiskasvatus ry.

Hujala, E. & Turja, L. (toim.) 2020. Varhaiskasvatuksen käsikirja. E-kirja. Jyväskylä: PS-kustannus.

Hämeenkyrö. 2023. Varhaiskasvatus. Kunnalliset päiväkodit. Viitattu 15.5.2023.
<https://hameenkyro.fi/palvelut/kasvatus-ja-opetus/varhaiskasvatus/kunnalliset-paivakodit/>

Kela. 2023. Tutkimus: Useampien vanhempien mielestä 1,5-2-vuotias on jo sopivan ikäinen aloittamaan varhaiskasvatuksessa. Viitattu 23.1.2024.
<https://www.kela.fi/tyonantajat-perhevapaat-ajankohtaista/5654464/tutkimus-useimpien-vanhempien-mielesta-15-2-vuotias-on-jo-sopivan-ikainen-aloittamaan-varhaiskasvatuksessa>

Kinnunen, A., Saarikallio-Torp, M., Lammi-Taskula, J., Miettinen, A. & Närvi, J. 2025. Vanhempien arvomaailma heijastuu varhaiskasvatuksen aloitusikäen. Viitattu 2.3.2025.
<https://tietotarjotin.fi/tutkimusblogi/786227/vanhempien-arvomaailma-heijastuu-varhaiskasvatuksen-aloitusikaan>

Koivula, M., Siippainen, A. & Eerola-Pennanen, P. (toim.) 2022. Valloittava varhaiskasvatus. Oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia. E-kirja. Tampere: Vastapaino.

Kostamo, P., Airaksinen, T. & Vilka, H. 2022. Kirjoita itsesi asiantuntijaksi. Opas toiminnalliseen opinnäytetyöhön. E-kirja. Helsinki: Art house Oy.

MLL. 2024. Lapsi aloittaa päivähoiton. Viitattu 23.1.2024.
<https://www.mll.fi/vanhemmille/vinkkejä-lapsiperheen-ärkeen/lapsi-aloittaa-päivähoidon/>

Näreaho, S., Kettunen, J., Kärki, A. & Päällysaho, S. 2020. Vastuullinen opinnäytetyö. Viitattu: 19.1.2024. <https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raporttit/2020/Arenen%20ONT%20eettiset%20ohjeet%20esitysmateriaali%202020.pdf?t=1578486373>

Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2015. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaaamista liiketoimintaan. E-kirja. Helsinki: Sanomapro Oy.

Opetushallitus. 2022. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet_2022_0.pdf

Opetushallitus. 2024. Lasten osallisuus. Viitattu 25.1.2024. <https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/lasten-osallisuus>

Opetushallitus. 2025. Tietoa varhaiskasvatuksesta vanhemmille ja huoltajille. Viitattu 19.1.2025. <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tietoa-varhaiskasvatuksesta-vanhemmille-ja-huoltajille>

Puusa, A. & Juuti, P. (toim.) 2020. Laadullisen tutkimuksen näkökulmat ja menetelmät. E-kirja. Gaudeamus.

Rintakorpi, K. 2014. Pedagoginen dokumentointi välineenä 1-3-vuotiaiden osallisuuteen päivähoidon aloitusvaiheessa. Teoksessa Heikka, J. Fonsén, E. Elo, J. Leinonen, J. (toim.) 2014. Osallisuuden pedagogiikka varhaiskasvatuksessa. E-kirja. Suomen Varhaiskasvatus ry.

SivLa. 2024. Hämeenkyrön kunnan varhaiskasvatussuunnitelma. Yhdessä ainutlaatuisen lapsuuden matkassa. Viitattu 15.1.2025. <https://hameenkyro.fi/palvelut/kasvatus-ja-opetus/varhaiskasvatus/varhaiskasvatussuunnitelma/>

Suomen YK-liitto. 2025. Lasten oikeudet. Viitattu 2.3.2025. <https://www.ykliitto.fi/yk-teemat/ihmisoikeudet/lasten-oikeudet>

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2023. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Viitattu 19.1.2024. https://tenk.fi/sites/default/files/2023-03/HTK-ohje_2023.pdf

Unicef. 2025. Lapsen oikeuksien sopimus: tiivistelmä. Viitattu 2.3.2025. <https://www.unicef.fi/tyomme/lapsen-oikeudet/lapsen-oikeuksien-sopimus/lapsen-oikeuksien-sopimus-tiivistettya/>

Varhaiskasvatuslaki (540/2018). Viitattu 28.5.2023. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540>

Yle. 2022. Päiväkotien pihoilla piipertää jatkossa yhä pienempiä lapsia - uudet perhevapaat ja kiristynyt talous ajavat vanhempia aikaisemmin työelämään. Viitattu 2.3.2025. <https://yle.fi/a/74-20002180>

Kuvat

Kuva 1: Varhaiskasvatuksen aloituksen onnistuminen	21
Kuva 2: Tieto arjesta ja käytänteistä	21
Kuva 3: Huoltajan tukeminen.....	22
Kuva 4: Viesti päiväkodilta	22

Taulukot

Taulukko 1: Vastauksista nousseet teemat sekä esimerkit vastauksista.	23
--	----

Liitteet

Liite 1: Huoltajille lähetettävä kysely	34
Liite 2: Kyselyn saate.....	35
Liite 3: Heinijärven päiväkodin aloituspaketti.....	36
Liite 4: Sasin päiväkodin aloituspaketti.....	40

Liite 1: Huoltajille lähetettävä kysely

Hei!

Teen opinnäytetyötä aiheesta varhaiskasvatuksen aloittaminen. Toivoisin teiltä vastauksia muutamiin kysymyksiin, jotta saan kerättyä aineistoa aloituspakettia varten. Kyselyiden vastaukset kerätään nimettömästi, joten teidän tietojanne ei tule mihinkään näkyviin. Valmis opinnäytetyö tullaan julkaisemaan Theseuksessa.

Kiitos kun vastaat,

Tessa Lauri

Kuinka onnistuneeksi koit lapsesi kohdalla varhaiskasvatuksen aloituksen? -1-10

Jos varhaiskasvatuksen aloitus onnistui mielestäsi hyvin, niin mitkä asiat siihen vaikutti? -Avoin.

Jos varhaiskasvatuksen aloitus ei onnistunut mielestäsi hyvin, mitä olisit toivonut tai kaivannut päiväkodilta? -Avoin.

Saitko riittävästi tietoa päiväkodilta varhaiskasvatuksen arjesta ja käytänteistä? -Kyllä/Ei

Jos et saanut riittävästi tietoa, mistä aiheesta olisit halunnut tietää enemmän? -Avoin.

Tuettiinko sinua (huoltajaa) riittävästi varhaiskasvatuksen aloituksessa? Esim. huomioitiinko sinun tunteesi? -1-5

Edelliseen kysymykseen liittyen. Mitä olisit toivonut työntekijöiltä? Esim. Olisitko toivonut työntekijältä hetken juttelu-aikaa, kun lapsi jäi ryhmään. -Avoin.

Saitko ensimmäisien päivien aikana viestiä päiväkodilta lapsen kuulumisista? -Vastausvaihtoehdot.

Saitko ensimmäisien päivien aikana viestiä päiväkodilta lapsen kuulumisista? -Avoin

Linkki kyselyyn:

<https://forms.gle/LfHcXe7GEWXbyzSn9>

Liite 2: Kyselyn saate

Hei! Olen sosionomiopiskelija ja teen opinnäytetyötä, jonka aiheena on varhaiskasvatuksen aloittaminen. Toivoisin kovasti teiltä vastauksia kyselyyn, jonka avulla toteutan materiaalia kasvattajille varhaiskasvatuksen aloituksen tukemiseksi. Haluaisin teiltä tietää kokemuksia ja kehityskohtia varhaiskasvatuksen aloitukseen liittyen.

Terveisin,

Tessa Lauri

Sosionomiopiskelija

Laurea-ammattikorkeakoulu

Liite 3: Heinijärven päiväkodin aloituspaketti

Tervetuloa Heinijärven päiväkotiin!

Tässä teille huoltajille
muutamia huomion arvoisia asioita
päiväkotielämään ja käytäntöihimme liittyen

Päiväkodin aukioloaika klo 6-17

Tutustumiskäynnit ovat tärkeitä, jotta lapselle tulee
päiväkodin ympäristö ja työntekijät tutuiksi.
Tutustumiskäynnit sovitaan oman ryhmän kanssa.

Käytämme viestintään eVaka-järjestelmää.
Siellä te huoltajat ilmoitatte lapsenne hoitoajat, poissaolot
sekä viestitätte työntekijöiden kanssa.
Siellä kerrotaan myös tulevista tapahtumista ja
muista tärkeistä päiväkotiin liittyvistä asioista.
Viestejä ei lähetellä esim. WhatsAppissa.

-Allergiat tulee käydä työntekijöiden kanssa läpi. Allergioista tulee olla lääkärintodistus, jonka henkilökunta toimittaa eteenpäin.

-Perussairauksien kuten diabeteksen hoidosta vastaa huoltajat, jotka kertovat hoito-ohjeet työntekijöille. Huoltajien tulee myös perehdyttää työntekijät pitkäaikaissairauksiin.

-Päiväkodissa tehdään lääkehoitosuunnitelma kaikista lääkkeistä, joita lapselle annetaan. Lääkkeet pitää tuoda niiden omassa pakkauksessa ja siinä tulee olla etiketti, jossa on lapsen nimi, lääkkeen nimi ja annostus. Reseptiä ei tarvitse tuoda.

-Korvikkeet kuuluvat alle 1-vuotiaille sekä heille tarjotaan maidoton, suolaton, sokeriton ja mausteeton soseruoka.

-Lapsen jättäminen päiväkotiin onnistuu parhaiten, kun huoltaja antaa halin sekä sanoo heippa ja jatkaa matkaa. Näin ei pidennetä lapsen harmitusta lähtötilanteessa, kun hän oppii, että huoltaja lähtee päiväkodilta.

-Lapsi luovutetaan työntekijälle, sekä hakiessa vaihdetaan päivän kuulumiset. Hakutilanne on tärkeä kohtaamisen hetki, joten olethan läsnä lapsellesi.

Suosittellemme, että kotona arki on mahdollisimman
tasaista varhaiskasvatuksen aloituksen kohdalla,
sillä se on valtava muutos lapselle, jonka tutut ja turvalliset
rutiinit muuttuvat.

-Aloituskeskustelu käydään, kun lapsi on ollut hetken aikaa päiväkodissa. Aloituksen sujuvoittamiseksi onkin tärkeää, että täytätte perustietolomakkeen sekä aloituslomakkeen, joista saamme tietoja lapsesta ja lapsen tavoista.

-Jokaiselle lapselle tehdään varhaiskasvatussuunnitelma, jota täydennetään pitkin kautta. Varhaiskasvatussuunnitelma eli ”vasu” käydään perheen kanssa läpi, jonka yhteydessä keskustellaan tärkeistä lapsen liittyvistä asioista.

-Päiväkotiin kulku tapahtuu lapsiryhmien ulko-ovien kautta. Päiväkodin pihassa aikuinen avaa/sulkee portin.

-Päiväkodista lapsen saa hakea täysi-ikäinen aikuinen, kun hänet on merkattu varahakijaksi tai huoltaja on ilmoittanut hakijan nimen viestillä e-Vakassa.

-Jos lapsi tulee hoitoon aikaisin aamulla klo 6-7, viedään hänet Varpusten ryhmään.

-Aamupalalle tulevat lapset täytyy tuoda viimeistään 8.15, jotta lapsi ehtii syömään.

-Lähetämme viestin kuulumisista kaikille perheille ensimmäisen päivän aikana, jotta saatte tietoonne, miten uusi arki on lähtenyt käyntiin.

Esimerkkipäivä

Mitä lapselle päiväkotiin;

Säänmukainen ulkoiluvaatetus	
Päähine, kesällä lippalakki, huivi tms.	
Riittävästi vaihtovaatteita	
Sisätossut tai jarrusukat	
Sadevaatteet (Kurahaalari tai sadetakki ja housut, kurahanskat)	
Kumisaappaat	
Tarvittaessa tutti, tuttipullo ja unilelu	
Vaippoja	
Kesällä: Aurinkorasva ja juomapullo	
Aamuvälipala, jos lapsi tulee aikaisin päiväkotiin ja tarvitsee pienen välipalan ennen aamupalaa.	
Oma lelu saa olla mukana mutta se tuodaan omalla vastuulla. Lelu voi rikkua tai kadota päivän aikana, jonka vuoksi kallista lelua ei kannata tuoda mukana.	

Muistakaa nimikoida kaikki vaatteet ja tavarat mitä päiväkotiin tuotte!

Toivomme hyvää kommunikointiyhteyttä, jotta voimme jutella avoimesti kaikista lapseen liittyvistä asioista.

Ryhmät

Heinijärven päiväkoti, Peipposet

[040 133 0455](tel:0401330455)

Heinijärven päiväkoti, Varpuset

[050 567 0574](tel:0505670574)

Heinijärven päiväkoti, Helmipöllöt

[040 185 1957](tel:0401851957)

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja,
Heinijärven päiväkoti

Anu Torpisto

[044 486 0597](tel:0444860597)

etunimi.sukunimi@hameenkyro.fi

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja,
Sasin päiväkoti

Pilvi Malinen

[040 133 1293](tel:0401331293)

etunimi.sukunimi@hameenkyro.fi

Päiväkodin johtaja, Sasin ja Heinijärven
päiväkoti

Mari Kola

[050 598](tel:050598)

4947etunimi.sukunimi@hameenkyro.fi

Apulaisjohtaja, Sasin ja Heinijärven
päiväkoti

Tiia Kurikka

[040 133 1311](tel:0401331311)

etunimi.sukunimi@hameenkyro.fi

Kirjavinkit, luettavaksi lapsen kanssa;

Tam tam menee päiväkotiin (Sundström, Josefine & Lindman, Mervi)

Onni-poika menee päiväkotiin (Pelliccioni, Sanna)

Päiväkoti alkaa, Pikku Karhu (Tharlet, Eve)

Monikieliset perheet:

Kai menee päiväkotiin, (Cad, Cat & Cad, Dave & Kunnas, Jenna)

Nettisivut, joista löytyy hyviä vinkkejä päiväkodin aloitukseen liittyen;

<https://www.mll.fi/vanhemmille/vinkkeja-lapsiperheen-arkeen/lapsi-aloittaa-paivahoidon/>

https://vanhempainliitto.fi/wp-content/uploads/2021/06/Paivakoti-alkaa-tervetuloa_verkkoversio-2021.pdf

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tietoa-varhaiskasvatuksesta-vanhemmille-ja-huoltajille>

Liite 4: Sasin päiväkodin aloituspaketti

Tervetuloa Sasin päiväkotiin!

Tässä teille huoltajille
muutamia huomion arvoisia asioita
päiväkotielämään ja käytäntöihimme liittyen

Päiväkodin aukioloaika klo 6-17

Tutustumiskäynnit ovat tärkeitä, jotta lapselle tulee
päiväkodin ympäristö ja työntekijät tutuiksi.
Tutustumiskäynnit sovitaan oman ryhmän kanssa.

Käytämme viestintään eVaka-järjestelmää.
Siellä te huoltajat ilmoitatte lapsenne hoitoajat, poissaolot
sekä viestitätte työntekijöiden kanssa.
Siellä kerrotaan myös tulevista tapahtumista ja
muista tärkeistä päiväkotiin liittyvistä asioista.
Viestejä ei lähetellä esim. WhatsAppissa.

-Allergiat tulee käydä työntekijöiden kanssa läpi. Allergioista tulee olla lääkärintodistus, jonka henkilökunta toimittaa eteenpäin.

-Perussairauksien kuten diabeteksen hoidosta vastaa huoltajat, jotka kertovat hoito-ohjeet työntekijöille. Huoltajien tulee myös perehdyttää työntekijät pitkäaikaissairauksiin.

-Päiväkodissa tehdään lääkehoitosuunnitelma kaikista lääkkeistä, joita lapselle annetaan. Lääkkeet pitää tuoda niiden omassa pakkauksessa ja siinä tulee olla etiketti, jossa on lapsen nimi, lääkkeen nimi ja annostus. Reseptiä ei tarvitse tuoda.

-Korvikkeet kuuluvat alle 1-vuotiaille sekä heille tarjotaan maidoton, suolaton, sokeriton ja mausteeton soseruoka.

-Lapsen jättäminen päiväkotiin onnistuu parhaiten, kun huoltaja antaa halin sekä sanoo heippa ja jatkaa matkaa. Näin ei pidennetä lapsen harmitusta lähtötilanteessa, kun hän oppii, että huoltaja lähtee päiväkodilta.

-Lapsi luovutetaan työntekijälle, sekä hakiessa vaihdetaan päivän kuulumiset. Hakutilanne on tärkeä kohtaamisen hetki, joten olethan läsnä lapsellesi.

Suosittellemme, että kotona arki on mahdollisimman
tasaista varhaiskasvatuksen aloituksen kohdalla,
sillä se on valtava muutos lapselle, jonka tutut ja turvalliset
rutiinit muuttuvat.

-Lähetämme viestin kuulumisista kaikille perheille ensimmäisen päivän aikana, jotta saatte tietoonne, miten uusi arki on lähtenyt käyntiin.

-Aloituskeskustelu käydään, kun lapsi on ollut hetken aikaa päiväkodissa. Aloituksen sujuvoittamiseksi onkin tärkeää, että täytätte perustietolomakkeen sekä aloituslomakkeen, joista saamme tietoja lapsesta ja lapsen tavoista.

-Jokaiselle lapselle tehdään varhaiskasvatussuunnitelma, jota täydennetään pitkin kautta. Varhaiskasvatussuunnitelma eli ”vasu” käydään perheen kanssa läpi, jonka yhteydessä keskustellaan tärkeistä lapseen liittyvistä asioista.

-Päiväkotiin kulku tapahtuu lapsiryhmien ulko-ovien kautta. Päiväkodin pihassa aikuinen avaa/sulkee portin.

-Päiväkodista lapsen saa hakea täysi-ikäinen aikuinen, kun hänet on merkattu varahakijaksi tai huoltaja on ilmoittanut hakijan nimen viestillä e-Vakassa.

Jos lapsi tulee hoitoon aikaisin aamulla klo 6-7 viedään hänet:

-Vesikirpuille (Sateenkaarisiiven lapset, eli Omenatoukat, Vesikirput, Pajunkissat ja Peltohiiret)
-Tuulihaukoille (Revontulisiiven lapset, eli Tuulihaukat, Metsäkauriit, Jäkäläjänikset ja Niittyperhoset)

-Aamupalalle saavuttava viimeistään 8.15.

Hakiessa 16.15->:
Kaikkien ryhmien lapset yhdistetään keskipihalle.

Kuvassa on taulukko tavaroista ja vaatteista, joita olisi hyvä olla mukana päiväkodissa mm.Säänmukainen ulkoiluvaatetus ja riittävästi vaihtovaatteita.

Mitä lapselle päiväkotiin;

Säänmukainen ulkoiluvaatetus	
Päähine, kesällä lippalakki, huivi tms.	
Riittävästi vaihtovaatteita	
Sisätossut tai jarrusukat	
Sadevaatteet (Kurahaalari tai sadetakki ja housut, kurahanskat)	
Kumisaappaat	
Tarvittaessa tutti, tuttipullo ja unilelu	
Vaiippoja sekä rasvaa, jos niitä tarvitsee	
Kesällä: Aurinkorasva ja juomapullo	
Aamuvälipala, jos lapsi tulee aikaisin päiväkotiin ja tarvitsee pienen välipalan ennen aamupalaa.	
Oma lelu saa olla mukana mutta se tuodaan omalla vastuulla. Lelu voi rikkua tai kadota päivän aikana, jonka vuoksi kallista lelua ei kannata tuoda mukana.	

Muistakaa nimikoida kaikki vaatteet ja tavarat mitä päiväkotiin tuotte!

Päiväkodissa toimii Vanhempainyhdistys Huvikumpu.
Toimintaan olette tervetulleita

Toivomme hyvää kommunikointiyhteyttä, jotta voimme jutella avoimesti kaikista lapsen liittyvistä asioista.

Ryhmät

Sasin päiväkot, Omenatoukat
040 133 0485

Sasin päiväkot, Vesikirput
040 133 1303

Sasin päiväkot, Pajunkissat
050 531 4779

Sasin päiväkot, Peltohiiret
040 133 1296

Sasin päiväkot, Jäkäläjänikset
050 436 9757

Sasin päiväkot, Niittyperhoset
050 409 3126

Sasin päiväkot, Metsäkauriit
050 575 2278

Sasin päiväkot, Tuulihaukat
040 133 0454

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja, Sasin päiväkot

Pilvi Malinen

040 133 1293

etunimi.sukunimi@hameenkyro.fi

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja, Heinijärven päiväkot

Anu Torpisto

044 486 0597

etunimi.sukunimi@hameenkyro.fi

Päiväkodin johtaja, Sasin ja Heinijärven päiväkot

Mari Kola

050 598 4947

etunimi.sukunimi@hameenkyro.fi

Apulaisjohtaja, Sasin ja Heinijärven päiväkot

Tiia Kurikka

040 133 1311

etunimi.sukunimi@hameenkyro.fi

Kirjavinkit, luettavaksi lapsen kanssa;

Tam tam menee päiväkotiin (Sundström, Josefine & Lindman, Mervi)

Onni-poika menee päiväkotiin (Pelliccioni, Sanna)

Päiväkot alkaa, Pikku Karhu (Tharlet, Eve)

Monikieliset perheet:

Kai menee päiväkotiin, (Cad, Cat & Cad, Dave & Kunnas, Jenna)

Nettisivut, joista löytyy hyviä vinkejä päiväkodin aloitukseen liittyen;

<https://www.mll.fi/vanhemmille/vinkeja-lapsiperheen-arkeen/lapsi-aloittaa-paivahoidon/>

https://vanhempainliitto.fi/wp-content/uploads/2021/06/Paivakoti-alkaa-tervetuloa_verkkoversio-2021.pdf

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tietoa-varhaiskasvatuksesta-vanhemmille-ja-huoltajille>